

Жарко В. Обрадовић^[1]

Универзитет у Београду
Факултет безбедности
Београд (Србија)

УДК 327(510:73)

327(510:4-672EU)

Прегледни научни рад

Примљен 09. 06. 2021.

Прихваћен 18. 06. 2021.

doi: 10.5937/napredak2-32694

Елементи глобалне (над)моћи Народне Републике Кине у 21. веку

Сажетак: Кинеска држава постоји више од пет хиљада година и у историји развоја људског друштва увек је представљала посебну цивилизацијску тековину са израженим утицајем на простор Азије. Нова Кина, проглашена 1. октобра 1949. године, од свог оснивања а поготову у задњој деценији, својом економском снагом и развојним пројектима међународног карактера (међу којима се својим значајем издваја Појас и пут), „искорачила“ је с простора Азије на глобалну сцену, постала лидер развоја и промотер идеја сарадње држава у интересу мира и безбедности у свету и очувања будућности човечанства. Рад ће покушати да укаже на елементе развоја Народне Републике Кине у 21. веку, апострофирајући нарочито реализацију иницијативе Појас и пут и резултате у борби против пандемије ковида 19, који су Кину учинили важним фактором у односима моћи између великих сила и, у односу на то, промену односа Сједињених Америчких Држава и Европске уније према кинеској држави. Кина је, наиме, по величини територије и броју становника одувек била велика земља. Сада, у 21. веку, НР Кина постала је јака и моћна држава која је стекла статус глобалне силе. Такви резултати у организацији друштва и државе, промоцији нових развојних идеја и остварењу постављених циљева, не би били могући без Комунистичке партије Кине, као главног идејног, интегративног и организационог фактора кинеског друштва. Кинеска држава у свом деловању сублимира искуства прошлости Кине, разумевања садашњег тренутка у међународној заједници и потреба грађана Кине да се унапреди квалитет живота људи и осигура стабилан развој државе. Сједињене Америчке Државе и Европска унија различитим мерама супротстављају се јачању Народне Републике Кине, водећи рачуна о својим интересима, очувању позиције у међународној заједници и да уједно, ако је могуће, не угрозе ниво економске сарадње с Кином.

Кључне речи: Кина, глобална моћ, Појас и пут, Сједињене Америчке Државе, Европска унија, међудржавни односи

---

[1] obradovic.zarko60@gmail.com

Увод

У модерној историји развоја људског друштва није било државе која је у кратком временком периоду успела да направи тако велики скок у друштвеном и економском развоју као што је то учинила Народна Република Кина. Од 1949. када је основана, до данас, у протеклих 70 година, вишеструко је унапредила квалитет живота својих грађана, побољшала њихов животни стандард, инфраструктурно повезала целу земљу (мрежом ауто-путева, железничких и авио-линија), техничко-технолошки напредовала, постала једна од водећих држава света, са снажним економијом, јаком војском и великим политичким утицајем. Готово све иновативно у последњој деценији у свету долази из Кине. Али поред свега новог што је део идентитета савремене Кине, нису заборављене ни прошлост, традиција и историја земље. Кина је успела да повеже једно с другим, историју и садашњост, старе навике и нове жеље, мисао Конфуција и савремени живот. Другим речима, савремена Кина успела је да промени много ствари у целом друштву, да постане једна од најмоћнијих држава света а да ипак остане део вековне кинеске државе, традиције и вредности које трају пет хиљада година. На међународном плану, НР Кина се кроз различите мултилатералне развојне пројекте, међу којима предњачи Појас и пут, појавила као иницијатор регионалног и глобалног развоја друштва, који се истовремено залаже за заједничко деловање држава, пре свега у Организацији уједињених нација, али и другим међународним организацијама, очувању мира

и безбедности и договору држава у суочавању с глобалним изазовима и проблемима, а све у интересу заједничке будућности човечанства.

Елементи моћи Народне Републике Кине

Народна Република Кина јесте прва међу државама у свету по броју становника. Према подацима Организације уједињених нација, Народна Република Кина је 2020. имала 1,443 милијарде становника или 18,34% од укупне светске популације која је износила 7,868 милијарди становника. После Кине, највише становника има Индија: 1,392 милијарде становника а затим Сједињене Америчке Државе с 327 милиона лица, Индонезија, Пакистан, Нигерија, Бразил, Бангладеш, Русија и Мексико, све државе у односу на Кину, с далеко мањим бројем становника (United Nations, 2019). По површини територије, са 9.569.901 км², Кина је трећа држава у свету (после Руске Федерације и Канаде, а испред Сједињених Америчких Држава), а највећа је земља у Азији. Кина је политички једна од најутицајнијих држава у свету. Стална је чланица Савета безбедности Организације уједињених нација (једна од пет), и то од почетка рада ове најважније међународне мултилатералне организације (1945. године). Јачањем економске моћи НР Кине повећали су се њени политички значај и утицај. Ставови НР Кине о различитим глобалним питањима друге државе пажљиво прате, анализирају и поштују. Са своје стране, НР Кина подржава рад Уједињених нација као „најуниверзалније, најрепрезентативније и најважније међународне организације,

мултилатералне арене за промоцију мира и решавање регионалних и глобалних проблема“ (Мултилатерализам је значајан, 2020). Из тог разлога, НР Кина стално инсистира на томе да сва питања од значаја за мир и безбедност у свету, као и друга од значаја за будућност човечанства (очување животне средине, климатске промене или супротстављање савременим безбедносним изазовима и др.) буду предмет разматрања и договора унутар Уједињених нација.

У области економије, Народна Република Кина је међу водећим државама света, с добрим изгледима да врло брзо постане и прва економија у свету. Друштвени бруто производ Кине у 2020. години износио је 14.720 милијарди долара. Две деценије раније БДП Кине био је 1.210 милијарди долара, што значи да се БДП за две деценије повећао више од 12 пута.^[2] Испред Кине су Сједињене Америчке Државе чији је БДП 2020. износио 20.930 милијарди долара. Раст БДП-а САД у протекле две деценије није био тако „скоковит“ као у случају Кине, јер је 2000. године износио 10.250 милијарди долара, односно повећан је само два пута. Према проценама стручњака, разлике у снази економије између САД и Кине брзо ће се смањивати и тај процес је убрзан током

трајања пандемије ковида 19. Међу 10 водећих економија света, поред САД, Кине и Јапана јесу и Немачка, Велика Британија, Индија, Француска, Италија, Канада и Јужна Кореја.

Убрзани успон економске моћи НР Кине у 21. веку и њену способност да се активно укључи у процес глобалног, економског повезивања света потврђују и бројке о заступљености кинеских компанија које спадају међу највеће (најуспешније) у свету, према подацима *Fortune* магазина. Године 2000. међу првих 200 највећих мултинационалних компанија у свету само су две компаније биле из Народне Републике Кине: China Petrochemical Corp. на 58. месту и State Power Corporation of China на 83. месту (*Fortune*, 2000), док је, наравно, највећи број компанија био из Сједињених Америчких Држава, Јапана и Немачке.^[3] Десет година касније, међу 200 највећих компанија из НР Кине било је 14, из Сједињених Америчких Држава 60, Јапана 26 а Немачке 16, док су преостале 84 компаније имале седиште у различитим државама света (*Fortune*, 2010). Пре годину дана, 2020. године, међу 200 највећих компанија из НР Кине је већ била четвртина тог броја (50 компанија) а Сједињене Америчке Државе остале су на истој заступљености (60 компанија). Из Јапана

[2] Наведено према: <https://www.inf.org/en/Countries/USA#Countrydata> (преузето са сајта Међународног монетарног фонда, приступљено 26. маја 2021). Према подацима Кинеског завода за статистику, реални годишњи привредни раст (у %) Кине у периоду од 1993. до 2003. износио је у просеку 9,57% по години. Од 2003. до 2010. привредни раст био је просечно годишње 10,15%. Раст БДП-а Кине наредних година био је нешто нижи (у 2011. – 9,2%, 2012. и 2013. – 7,7%, 2014. – 7,4%, 2015. – 6,9%, 2016. циљана стопа раста била је између 6,5% и 7%, док је у 2017. износила 7,1%). Наведено према: Јанковић 2017, стр. 48–54; Манџанг, 2018, стр. 10.

[3] Видети детаљније: *Истио*. Доказ глобалне надмоћи економија САД, Јапана и Немачке (односно снаге мултинационалних компанија из ових земаља) на крају 20. века јесте податак да су 1999. године 142 највеће мултинационалне компаније имале седишта управо у ове три земље. Наведено према: Стегер, 2005, стр. 45; Килибарда, 2008, стр. 208.

су биле 22 компаније, из Немачке 10, док су остале компаније, њих 58, биле из других држава света (*Fortune*, 2020). Пораст броја компанија из НР Кине у току прве две деценије 21. века (с две компаније на 50 компанија међу 200 највећих у свету) најбоље показује снагу, разноврсност, технолошке, организационе и развојне могућности компанија из НР Кине, тј. кинеске привреде.

Економски развој Кине и њен политички утицај прати и јачање војне моћи. Према подацима сајта *Global Firepower*, који од 2006. објављује годишње извештаје и ранг-листе националних оружаних снага, почетком 2021. Народна Република Кина била је трећа најјача војна сила на свету међу 139 земаља које су биле на ранг-листи. Војна снага сваке земље рачуна се на основу индекса који обухвата више од 50 различитих фактора (не само војну моћ на основу броја војника и врсте и броја различитих типова оружја већ и финансијске ситуације, логистичких капацитета, географских услова и др.) (Објављена нова ранг-листа војних снага света, 2021). Сједињене Америчке Државе су као и раније на првом месту, с *Power Index*ом

од 0,0718 (што је индекс ближи нули, то је војна снага државе већа). На другом месту је Руска Федерација (*Power Index* је 0,0791), а на трећем НР Кина с *Power Index*-ом од 0,0854.^[4] Војна моћ НР Кине несумњиво је вишеструко већа него пре две деценије или раније, што је последица укупног развоја Кине и улагања у развој војних снага. Да остале земље заостају за водећим војним силама света показује *Power Indeks Indije* која је на четвртном месту (*Index* 0,1207), затим Јапана који је пети (*Power Index* 0,1599) и друго.

Иницијатива Појас и пут

Глобалну развојну кинеску иницијативу Појас и пут о повезивању простора Азије с Африком и Европом различитим територијалним и поморским правцима (на трагу некадашњег Пута свиле) промовисао је Си Ђинпинг, председник Народне Републике Кине, приликом посета Казахстану^[5] у септембру и Индонезији^[6] у октобру 2013. године. Појас и пут представља нову развојну стратегију Кине на глобалном плану, с далекосежним позитивним економским и политичким импликацијама, како по државе учеснице, тако

[4] Војни буџет НР Кине (178 милијарди долара) мањи је од буџета САД, али већи од буџета Русије. Кина има највећи број активних припадника оружаних снага (са 2,185 милиона припадника), као и 3.260 војних летелица, 35.000 оклопних возила (укључујући 3.205 тенкова) и 770 ратних бродова, укључујући два носача авиона (Објављена нова ранг-листа војних снага света, 2021).

[5] У свом обраћању на Универзитету Назербајев у Астани (Казахстан), 7. септембра 2013. председник Си указао је на чињеницу да је пре 2100. године, у време династије Хан, кроз мисије мира и пријатељства остварен контакт између Кине и земаља централне Азије и започет Пут свиле који повезује Исток и Запад, Азију и Европу. Видети детаљније: Jinping, 2014, str. 315–319.

[6] Месец дана касније, приликом посете Индонезији, 3. октобра 2013, председник Си нагласио је намеру Кине да заједно с другим државама развија поморско партнерство у заједничким напорима да се изгради поморски Пут свиле 21. века. Видети детаљније: *Ibid*, str. 320–324.

и по развој међународне заједнице, мир и безбедност у свету. Позив на сарадњу у реализацији стратегије Појас и пут упућен је свим државама које се налазе на територијалним и поморским правцима овог великог пројекта.^[7] Дијапазон сарадње и повезивања држава, како унилатералним односима, тако и на регионалном нивоу, веома је широк. Поред заједничке изградње различитих инфраструктурних пројеката (изградња железнице и ауто-путева), Појас и пут обухвата и изградњу лука, пројекте у области енергетике (гасне, нафтне и енергетске инфраструктуре), изградњу информационих и телекомуникационих објеката, мрежу зона слободне трговине, олакшање међусобне трговине, инвестирања, финансијске сарадње, сарадње у заштити животне средине, образовања, науке, информисања, културе, здравља, туризма, размене људи

и др. (Office of the Heading Group for the Belt and Road Initiative, 2017, str. 18–48). Квалитет иницијативе Појас и пут јесте и њена инклузивност – могућност за сваку државу која то жели да се укључи у процес сарадње и реализације пројеката (дакле нико, тј. ниједна држава није у обавези да се прикључи иницијативи). Сарадња у реализацији ове иницијативе за све учеснике тј. државе и њихове грађане обезбеђује различите врсте добробити.

Огроман значај Појаса и пута потврђује и број држава које учествују у овом пројекту. У време када је промовисан обухватао је 64 државе, плус Кину, које су се налазиле на правцима (територијалним и поморским) повезивања три континента: Азије, Африке и Европе.^[8] Појас и пут је тада (са 65 држава чланица) обухватао простор од 51.491.201

[7] Узимајући у обзир старе правце (трасе) територијалног и поморског Пута свиле, Кина је одредила пет праваца унутар Појаса и пута – три „територијална“ и два „поморска“. Један правац полази од северозападне и североисточне Кине, преко централне Азије и Русије, до Европе и Балтичког мора. Други, од северозападне Кине до Персијског залива и Средоземног мора, пролазећи кроз централну и Западну Азију, а трећи правац повезује југозападну Кину с простором Индокинеског полуострва, до Индијског океана. Поморски Пут свиле има два правца: један правац, који полази од приобалних лука Кине, пролази кроз Јужно кинеско море до Индијског океана и продужава до Европе, и други, који такође почиње од приобалних лука Кине, пролази кроз Јужно кинеско море и продужава до јужног Пацифика. Наведено према: Office of the Heading Group for the Belt and Road Initiative, 2017, str. 18–19.

[8] У тренутку када је промовисана иницијатива Појас и пут, поред Кине, обухватала је још 64 земље на простору између Азије (Кине) и Европе, укључујући и делове Африке. Из централне Азије, поред Русије и Монголије, државе чланице Појаса и пута биле су и Казахстан, Таџикистан, Киргистан, Узбекистан и Туркменистан. Из Југоисточне Азије укључене су Индонезија, Камбоџа, Источни Тимор, Малезија, Филипини, Сингапур, Тајланд, Брунеи, Вијетнам, Лаос и Мјанмар. Из Јужне Азије чланице су Непал, Бутан, Малдиви, Авганистан, Пакистан, Индија, Бангладеш и Сри Ланка. У Европи Појас и пут обухватио је 16 држава (чланица процеса сарадње Кине са земљама централне и Источне Европе): Пољску, Црну Гору, Македонију, Босну и Херцеговину, Албанију, Литванију, Летонију, Естонију, Чешку Републику, Словачку Републику, Мађарску, Словенију, Хрватску, Румунију, Бугарску и Србију. Из Западне Азије и Северне Африке чланице Појаса и пута јесу: Иран, Сирија, Јордан, Израел, Ирак, Либан, Палестина, Египат, Турска, Саудијска Арабија, Уједињени Арапски Емирати, Оман, Кувајт, Катар, Бахреин и Јемен. Из Централне и Источне Европе још су биле укључене Грузија, Белорусија, Украјина, Азербејџан, Молдавија и Јерменија (Wang, 2018, str. 76).

км², на ком је живело више од 4.400.000.000 људи (World Bank, 2021),^[9] дакле, више од половине укупне светске популације. Број држава заинтересованих за учешће у Појасу и путу у међувремену је повећан. На (првом) форуму Појас и пут, одржаном маја 2017. у Пекингу, учествовали су, као учесници или посматрачи, представници око 100 држава, као и представници 70 међународних организација (Obradović, 2018, str. 159). На другом форуму, одржаном априла 2019, такође у Пекингу, учествовало је око 140 шефова држава и влада учесница (Бркић, 2019). Ширина и значај Појаса и пута, на билатералном и глобалном плану, потврђују и подаци Државног комитета Кине за развој и реформе из новембра 2020, према којима је Кина потписала 201 документ о сарадњи у оквиру иницијативе Појас и пут са 138 земаља и 31 међународном организацијом, упркос утицају коронавируса (Бета, 2020).

Многе државе и регионалне организације, прихватајући сарадњу на реализацији циљева

(пројеката) који су део Појаса и пута, прихватиле су и усаглашавање планова инфраструктурног развоја држава потписница са садржајем овог пројекта (Obradović, 2016, str. 84). Значај Појаса и пута на глобалном плану препознала је и Организација уједињених нација, која је подржала овај пројекат.

Промоцијом великог глобалног развојног пројекта „Један појас, један пут“, 2013. године, кинески председник Си Ђинпинг суштински је најавио нове кораке НР Кине у јачању њеног друштвеног и државног развоја, али овог пута с наглашеном међународном димензијом. Појас и пут, наиме, није било могуће реализовати без способности НР Кине да се укључи у међународне економске токове, тј. економску глобализацију. Тај став Кине јасно је предочио Си Ђинпинг на Светском економском форуму одржаном у Давосу, јануара 2017. године.^[10] Крајем године, у октобру, у свом говору на 19. конгресу Комунистичке партије Кине, председник Си Ђинпинг учинио је „корак

[9] Видети детаљније: Obradović, 2018.

[10] Председник Си Ђинпинг је у свом обраћању нагласио да је „Кина начинила храбар корак и прихватила глобално тржиште“ и да се то „показало као добар стратешки избор“. Да би се привреда Кине развијала, Кина, према речима председника, „мора имати снаге да плива у неизмерном океану глобалног тржишта“ и зато треба да се прилагоди економској глобализацији и усмерава је да амортизује њен негативан утицај и постара се да „њене добробити дођу до свих земаља и народа“. Кроз објашњење начина деловања НР Кине на процес економске глобализације, председник Си је у ствари промовисао економску снагу Кине и њену позицију државе с великим глобалним утицајем и намером да ту позицију још више ојача. Си сматра да Кина треба да делује „проактивно“ и да процесом економске глобализације управља на „одговарајући начин како би се остварио његов позитиван развој (пошто економскиа глобализација има и негативне последице – примедба Ж. О.) и уравнотежио његов ток“. Намера Кине јесте да прати „општи тренд, полазећи од специфичних националних услова“ земље и да „примереном брзином“ крене путем интегрисања у процес економске глобализације. Коначни циљ који Кина на овај начин жели да постигне јесте да се успостави равнотежа „између ефикасности и праведности“ како би се осигурало да „различите земље, различити друштвени слојеви и различите групе људи имају користи од економске глобализације“. Наведено према: Dingping, Beograd, 2019, str. 71.

напред“ у афирмацији планова развоја и циљева кинеске државе у периоду до обележавања 100 година проглашења Народне Републике Кине. Си је, наиме, изложио елементе „двостепеног плана развоја“ земље од 2020. до средине 21. века, при чему би на крају ове фазе развоја, поред других бројних циљева које треба остварити, Кина требало да постане глобални лидер у погледу националне снаге и међународног утицаја (Jinping, 2017, str. 25).

Борба Кине против ковида 19

У борби против ковида 19, који је постао глобална здравствена појава и опасност, Кина се показала као одговорна, добро организована и ефикасна држава. Она је била прва међу државама која је ставила под контролу нови вирус и прва која је покренула замајац економског развоја и успоставила сарадњу с другим државама. На тај начин, на глобалном плану, практично је започет незауостављив процес „транзиције економске моћи“ са САД на Кину.

Тајна успеха Кине у борби против ковида 19 садржана је у приступу кинеске државе који је обухватио широк дијапазон мера које су имале за циљ заустављање ширења инфекције,

заштиту здравља грађана, али и стварање могућности да се људи крећу и раде. НР Кина је увела софистицирани систем здравствених кодова за праћење кретања људи који је пратио кретање вируса ковид 19 са увођењем закључавања региона или градова без обзира на њихову величину или број становника.^[11] Контроли кретања вируса допринели су и висок степен дисциплине грађана у ношењу маски и поштовању епидемиолошких мера, као и строги надзор власти у контроли утврђених мера.

Упоредо са заустављањем ширења новог вируса, односно стављањем ковида 19 под контролу, НР Кина је донела економске мере које су имале за циљ обнављање производње и подстицање извоза,^[12] које су дале резултате. Обнављање домаће производње био је знак и за иностране компаније које производе или послују у Кини да наставе да раде и да инвестирају у привреду Кине (видети детаљније у: Obradović, 2020a). Захваљујући томе, Кина је обновила производњу и покренула замајац развоја, што је констатовано и Међународни монетарни фонд, који је издвојио Кину као једину земљу од водећих економија света где привредни раст у 2020. треба да буде позитиван, и то на

[11] Способност Кине да брзо реагује у спречавању ширења ковида 19 и затварању одређених подручја потврђује и случај који се десио у граду Куингдао на североистоку Кине, где је забележено 12 случајева преноса вируса међу локалним становништвом, због чега је за отприлике седам дана тестирано више од 10 милиона људи (М. А., 2020).

[12] Мере Владе НР Кине биле су усмерене на област спољнотрговинске политике и имале су за циљ да „продубе отварање и међународну сарадњу“. Предност у обнављању производње добила су предузећа „која имају важан утицај у глобалном ланцу снабдевања“ и одржавању његове стабилности. Влада је, с тим циљем, подржала кључна извозна предузећа кроз осигурање „извозних кредита“. Наведено према: Кина се свим силама труди да оствари двоструку победу – и у превенцији и контроли епидемије и у обнављању рада и производње, 2020, стр. 8.

нивоу 1% (Vujić, 2020). Привредни раст Кине у 2020. био је већи од прогнозе ММФ-а и износио је 2,3%. За 2021. годину кинеске прогнозе раста БДП-а још су веће и износе 6%, док Светска банка сматра да ће кинески економски раст на годишњем нивоу достићи 8,1%.^[13] Такав развој догађаја, раст кинеске економије у условима пандемије ковида 19 у односу на пад економија других држава, посебно у односу на Сједињене Америчке Државе, изазвао је бројне оцене о променама у економским односима између САД и Кине на глобалном плану и ограничениости либералног модела организације друштва и економије. Бројни економски стручњаци закључили су да се „идеја светске економије којој председава Америка... распада, а фактори су и узлет Кине и окретање Сједињених Држава ка национализму“ (Ово је крај економије какву смо знали, 2020, стр. 9). Француски лист *Монд* оценио је да „међународни поредак изграђен под вођством САД после Другог светског рата више није прилагођен стварности односа снага у 21. веку“ и да је „моћ Кине уздрмала цео систем“ (Моћ Кине је уздрмала цео систем, 2020). И познати научник Ф. Фукујама (иначе поборник друштва либералне демократије) сматра да „период у којем смо се нашли представља посмртно звоно добу неолиберализма које је започело с Реганом и Тачеровом осамдесетих година“ (Lalić, 2020, str. 8). Своју оцену о променама у односима моћи на глобалном нивоу под утицајем пандемије дао је и високи комесар Ев-

ропске уније за спољну политику и безбедност Ж. Борел, који је истакао да „има назнака да Азија од САД преузима улогу центра глобалне моћи“ и да се пандемија „може посматрати као тачка у којој је дошло до преласка моћи с Истока на Запад“ (Смена владара света пред нашим очима, 2020; Смена моћи се дешава пред нашим очима, 2020). Промене на глобалној економској сцени признала је и А. Меркел, канцеларка СР Немачке, констатацијом да је „Кина постала главна економска сила“ (Mitrinović, 2020). Меркелова је у исто време изразила резервисаност око будућности либералног модела односа у економији а тиме посредно и предности кинеског модела економске организације друштва, уз позив европским земљама да имају „заједничку позицију у односу на Кину“ и да развијају политику која одражава „наше интересе и вредности“ (Mitrinović, 2020).

Обнављањем производње и повећањем извоза, Кина је поред стабилизовања ланца снабдевања различитих компанија (и држава), а тиме и значајног дела светске економије, потребном робом и сировинама, успела да знатном броју држава допреми велике количине медицинске опреме за бробу против ковида 19. Поред тога, кинески лекари су уз помоћ видео-конференција и директним одласком у друге државе пренели своја искуства у борби против ковида 19, помогли да се предузму потребне мере у сузбијању пандемије и лечењу заражених. За велики број држава то је представљало

[13] Наведено према: Излагање амбасадорке Народне Републике Кине гђе Чен Бо на састанку Групе пријатељства Народне скупштине Републике са Свекинеским народним конгресом НР Кине, Београд, 27. април 2021. године.

значајну помоћ у борби против пандемије. Међу државама које су добиле медицинску помоћ и коју су посетили кинески лекари налазила се и Србија.

Постигнути резултати у економском развоју и изградњи кинеског друштва и нова улога Кине у међународној заједници не би објективно били могући без активне улоге водеће и владајуће партије – Комунистичке партије Кине. У протеклих 100 година постојања и рада, Комунистичка партија прешла је дуг и трновит пут, од странке опозиције, до владајуће партије, и успела да одоли бројним искушењима која су пратила кинески народ и државу, а самим тим и партију. Данас, КП Кине постала је највећа, најјача и водећа партија левице не само у својој земљи него и у свету. Својим идејама и пројектима за развој кинеског друштва, сталним залагањем да Кина буде целовита и јака, да се унапреди квалитет живота грађана, трагањем за новим, бољим решењима у односу на постојећа решења, уз иновативност, прагматичност и одлучност које прате њен рад, добру организацију, сталну проверу остварености постављених циљева и квалитетна кадровска решења у партији и државним органима и институцијама, Комунистичка партија Кине у потпуности је променила НР Кину, учинила је развијеном, јаком и моћном државом.

Међу бројним личностима и догађајима који представљају део идентитета Партије, али и Народне Републике Кине, својим значајем издвајају се: Мао Цедунг, који је водио партију у тешким временима опозиционог деловања,

борбе кинеског народа за ослобођење од окупатора у Другом светском рату и који је био лидер стварања и развоја нове Кине – Народне Републике Кине и Денг Сјаопинг, који је осамдесетих година прошлог века био идејни творац привредних реформи и отварања Кине за стране инвестиције. Овај потез променио је Кину набоље, и друштвено и економски помогао да се економски развије и постане јака држава. Доласком Си Ђинпинга на чело кинеске партије и државе настављено је њено даље јачање, али су предузете и мере да се Кина, више него икада пре, укључи у светске глобалне економске и друштвене токове. Председник Си промовисао је Појас и пут, велики развојни, економски, инфраструктурни и цивилизацијски пројекат, захваљујући ком је НР Кина постала не само носилац (локомотива) глобалног развоја него и држава која утиче на бројне глобалне догађаје и процесе. На челу са Си Ђинпингом, НР Кина је постала држава с глобалним утицајем – моћна држава.

Однос Сједињених Америчких Држава и Европске уније према Кини

Раст моћи НР Кине на међународном плану није могао остати без реакције Сједињених Америчких Држава и Европске уније. Приликом објављивања Националне стратегије безбедности САД, децембра 2017. године (неколико месеци након што је одржан први форум Појас и пут у Пекингу), тадашњи председник САД Д. Трамп оценио је да је

„Кина (поређ Русије) *ревизионистичка сила и конкуренцији који настоји да освоји моћ Америке и подрије њену безбедност и просперитет*“ (Obradović, Stanojević, Jeftić, 2019, str. 84). Да САД сматрају Кину стратешким противником потврдило је Министарство одбране САД јануара 2018, које је у новој војној стратегији означило Кину (поређ Русије) као главног конкурента, ком Америкатребадасесупротстави (Obradović i dr., 2019, str. 84). Иницијатива Појас и пут, такође, квалификована је негативно јер по мишљењу водећих представника америчке администрације представља „разбијање комплетног међународног либералног поретка који су САД успоставиле после Другог светског рата“ (Obradović i dr., 2019, str. 84). Различитим мерама САД су врло брзо с речи прешле на дела и показале однос према Кини. Америка је увела тарифе на бројне кинеске производе, чиме је отворен трговински рат с Кином. У исто време појачане су оптужбе Кине за милитаризацију острва у Јужном кинеском мору, која су иначе део територије Кине, за ситуацију у Хонгконгу и Тајвану, о кршењу људских права у Синјангу и све се то користи као основ за увођење санкција кинеским институцијама и појединцима. Започет је и технолошки рат с кинеским телекомуникационим компанијама. Године 2019. усвојен је закон с циљем „заштите америчких комуникационих мрежа“, на основу којег је Федерална комисија за комуникацију забранила америчким компанијама да купују опрему од кинеских телекомуникационих компанија Huawei и ZTE, јер оне „представљају неприхватљив ризик за националну безбедност

САД“ (Американци одлучили, 2021). Федерална комисија је, касније, проширила листу кинеских компанија које представљају претњу „националној безбедности, комуникационих мрежа“, тако да су се на тој листи, поред Huawei и ZTE, нашле и компаније Hytera Communicatious Corp, Haugzhou Hikvision Digital Tehnology i Dahau Tehnology (Американци одлучили, 2021). Током пандемије ковида 19 Америка је више пута (председник САД Д. Трамп и државни секретар М. Помпео) јавно оптужила Кину за постојање и ширење новог вируса уз тврдњу да је ковид 19 потекао из лабораторије у Вухану, а да није понуђен било какав доказ за ту тврдњу (Каваја, 2020, стр. 1–3). Сједињене Америчке Државе нису се зауставиле на томе, нити су оптужбе против Кине престале с новом администрацијом, предвођеном председником Џ. Бајденом. Почетком године Бајден је одржао видео-самит с лидерима Квада (Квадрилатерала – безбедносни дијалог) – лабавог савеза Сједињених Америчких Држава, Јапана, Индије и Аустралије. Иако се у изјавама учесника самита није помињала Кина, јасна је била намера земаља учесница, предвођених САД, да се успостави савез који ће се супротставити интересима Народне Републике Кине на простору Индо-Пацифика (Бајден окупио савез, 2021; Шамар Пекингу, Кинези бесне, 2021). Део фронта против Кине чини и међупарламентарна алијанса представника осам земаља (Сједињених Америчких Држава, Велике Британије, Јапана, Канаде, Норвешке, Шведске, Немачке и Аустралије). Циљ ове алијансе јесте да „ствара одговарајуће и

координисане одговоре и да жели да помогне у проактивном и стратешком одговору на питања која се тичу Народне Републике Кине“ (Међупарламентарна алијанса, 2020), тј. да се супротставе растућем утицају Кине.

Заразлику од Сједињених Америчких Држава које су у време администрације Д. Трампа заузеле оштар курс према Кини (увођење царине на робу из Кине, забране пословања одређених кинеских компанија, различите врсте оптужби кинеске званичне политике и др.), приступ Европске уније према НР Кини је софистициранији, мекши, али неспорно негативан, са све више критичких тонова и предузетих практичних мера против Кине. Такав став ЕУ према НР Кини разумљив је јер ЕУ „прати“ политику свог најважнијег стратешког, безбедносног политичког и економског партнера – Сједињених Америчких Држава, а у исто време настоји да што мање поквари достигнути ниво економске сарадње с Народном Републиком Кином, чији су међусобни односи од 2007. окарактерисани као „свеобухватно стратешко партнерство“ (Бабић, 2010). Економска сарадња између ЕУ и Кине деценијама се стално унапређивала, тако да је Кина 2020. године постала најважнији трговински партнер ЕУ (претекавши Сједињене Америчке Државе). Део сарадње ЕУ с НР Кином представља и Процес сарадње Кине са 17 држава

централне и Источне Европе (Процес сарадње 17 + 1), који постоји од 2012. и у ком учествује 12 чланица Европске уније.^[14] У протеклим годинама ове земље заједно с НР Кином започеле су (и оствариле) велики број пројеката из различитих области, у чему су предњачиле Пољска, Чешка и Мађарска (Zuokui, 2016). У државама чланицама ЕУ одржано је неколико самита Процеса сарадње (17 + 1), као нпр. у Букурешту, Дубровнику, Риги, Софији и друго. Ова сарадња представља не само део односа Кине с Европском унијом него и део имплементације иницијативе Појас и пут, с обзиром на то да се Процес сарадње 17 + 1 (значи и простор земаља чланица ЕУ) налази на западном правцу кинеске иницијативе.^[15] ЕУ и Кина потписале су више докумената којима је створена могућност да инфраструктурни пројекти Појаса и пута, у делу који се односи на Европу, буду интегрисани у планове инфраструктурног развоја земаља чланица ЕУ. Треба истаћи чињеницу да водеће земље ЕУ (Немачка, Француска, Италија, Велика Британија, док је била члан и др.) настоје, у исто време, да што више развију обим и садржај економске сарадње с Кином, што је укључивало међусобне посете на највишем нивоу (Си Ђинпинга Великој Британији 2015, Е. Макрона Кини 2018. и др.) и потписивање великог броја економски значајних уговора.

[14] Чланице Европске уније које учествују у Процесу сарадње 17 + 1 јесу: Пољска, Литванија, Летонија, Естонија, Чешка, Словачка, Мађарска, Словенија, Хрватска, Бугарска, Румунија и Грчка (Литванија је у међувремену изразила намеру да напусти Процес 17 + 1).

[15] О садржају сарадње унутар Процеса сарадње Кине са земљама централне и Источне Европе видети детаљније у Обрадовић, 2018.

Упоредо с развојем економских односа, између ЕУ и Кине постојали су периоди захлађења политичких односа, пре свега због оцена Европске уније о неким унутрашњим питањима у Кини, као што су „људска права“. Последњих година учестале су критике кинеске државне политике од стране ЕУ (око Хонгконга, Тајвана, Синђанга и др.). С друге стране, различитим административним мерама ЕУ настоји да контролише и успори активности кинеских компанија и на целом простору Европе укључујући чак и Балкан (Брисел муче Кина и Русија на Западном Балкану, 2021, стр. 2), као и реализацију појединих инфраструктурних пројеката.^[16] Поред тога, на нивоу ЕУ покренута је иницијатива да се донесе закон којим би се омогућила забрана „преузимања фирми из Европске уније државним субвенционисаним предузећима из трећих земаља“ (Авакумовић, 2021; Спрема се закон против кинеских фирми?, 2021). Иако се не помињу кинеске компаније, веома је јасно да се ова забрана односи на њих, поготову што је и раније унутар појединих чланица ЕУ (нпр. Немачке) било озбиљних критика на куповину домаћих компанија од стране кинеских компанија (Обрадовић, 2018, стр. 165). Поједине чланице ЕУ, нпр. Пољска и Румунија (под утицајем САД или самостално), одлучиле су да увођењем „нових 5Г безбедносних правила“ онемогуће рад компаније Хуавеј у тим земљама (I. Š. M., 2020). Поред њих,

владе Француске, Данске, Холандије и Белгије предузеле су мере да смање присуство Хуавеја у 5Г мрежама, а Шведска је увела забрану кинеског комплета за делове својих мрежа (I. Š. M., 2020). Да притисак за прекид сарадње с кинеским компанијама има ширу димензију потврђује и случај румунске компаније Нуклеар електрик, којој је румунска влада, због притиска САД и ЕУ, упутила захтев да прекине преговоре с кинеским партнером о изградњи два нова нуклеарна реактора (поред два постојећа) (Америка преко Румуније зауставила кинески Појас и пут, 2020; Обрадовић, 2020b). Европски лидери нису се либили да током пандемије ковида 19 оптуже Кину за прикривање информација о новом вирусу, као што је урадио Макрон, председник Француске, говорећи да „Пекинг није био до краја отворен говорећи о размерама епидемије“ (Каваја, 2020).

Јасно је да Европска унија следи политику Сједињених Америчких Држава према Кини, али и да води рачуна (до сада) да ниво критика и мера предузетих против кинеске државе и компанија из Кине не „пређе праг“ који би довео у питање економску сарадњу са Кином, од које ЕУ неоспорно има користи.

Закључак

Народна Република Кина је захваљујући економском и укупном друштвеном развоју у по-

[16] Реализација Пројекта о реконструкцији и изградњи железничке пруге Будимпешта–Београд, у делу кроз Мађарску, касни јер је ЕУ поставила Мађарској захтев да поштује прописе ЕУ при расписивању јавног тендера за одабир компанија које ће реализовати пројекат изградње пруге.

следње две деценије постала глобална сила с великим утицајем на сва збивања у међународној заједници. Инфраструктурни пројекти, повезивање државе у различитим областима, економска сарадња, залагање за мир и безбедност у свету и заједничку бригу држава за будућност човечанства и др. јесу принципи које Кина примењује и промовише у међународним односима. Иницијатива Појас и пут на најбољи могући начин отелотворује све ове вредности. Кина се због тога, у односу на западне земље, појављује код многих трећих држава не само као алтернативни партнер за сарадњу него и као земља која у односу на западне земље нуди нови концепт односа између држава и народа у међународној заједници, нови систем вредности развоја људског друштва. Сједињене Америчке Државе у последњој деценији доживљавају Кину као глобалног противника и предузимају различите мере како би умањиле углед и утицај Народне Републике Кине у свету. Трговински рат Америке против Кине, забрана коришћења телекомуникационе опреме кинеске компаније Хуавеј у САД, као и кампања међу другим земљама да и оне прекину сарадњу са истом компанијом, само су неки од примера како САД посматрају своје односе с Кином. Европска унија, односно земље чланице, све више

критикују Кину (нпр. због стања људских права у Синђангу, ситуације око Хонгконга, Тајвана и др.) и предузимају административне и друге препреке за сарадњу с Кином, водећи притом рачуна да не угрозе постигнути ниво међусобне економске сарадње. Из Европске уније се могу чути и критике на рачун земаља кандидата за чланство у ЕУ, које остварују сарадњу с Кином у оквиру Процеса сарадње 17 + 1. Ове критике, наравно, имају за циљ да умање ниво сарадње и пријатељских односа тих држава с Кином. Суштински, западне земље предвођене Америком желе да елиминишу Кину као глобалног супарника, као и њено присуство у деловима света које сматрају зоном свог утицаја. Али то није могуће. Демографски потенцијали, достигнути ниво техничко-технолошког развоја, снажна економија, јака војска и утицајна дипломатија, чине Кину не само јаком земљом него и глобалном силом, чији се утицај на збивања у међународној заједници не може пренебрегнути. Будућност света зависи од тога у којој ће мери остале глобалне силе пре, свега САД, наћи снаге за договор с Кином о реформи глобалног система управљања и заједничкој сарадњи на решавању свих отворених питања у интересу мира и безбедности у свету и будућности човечанства.

References / Литература

- „A blow to Beijing, Chinese are furious“ (2021, May 10th). *B92*. Available at: https://www.b92.net/biz/vesti/svet.php?yyyy=2021&mm=05&dd=10&nav_id=1854936. [in Serbian]
- „A law against Chinese companies is being prepared? One of the reasons is the Pelješac Bridge“ (2021, May 7th). *B92*. Available at: https://www.b92.net/biz/vesti/srbija.php?yyyy=2021&mm=05&dd=07&nav_id=1853601. [in Serbian]
- A. M. (2020, November 1st). Only Chinese managed this and no one else: they emerged economically stronger from the crisis, and the secret lies in the words Serbs are familiar with. *Blic*. Available at: <https://www.blic.rs/biznis/ovo-je-uspelo-kinezima-i-nikome-više-iz-krize-su-izasl-ekonomski-jaci-a-tajna-se/j84vw99>. [in Serbian]
- Avakumović, M. (2021, May 11th). EU is preparing limitations for Chinese investments. *Politika*. Available at: <https://www.politika.rs/scc/clanak/478671/EU-priprema-ogranicenja-za-kineske-investicije>. [in Serbian]
- Babić, S. B. (2010). The relations between China and the EU: geoeconomic axis in development. *International Politics* 3: 418–462.
- „Biden gathered an alliance: The goal is to contain China“ (2021, March 12th). *B92*. Available at: http://www.b92.net/info/vesti/index.php?yyy=2021&mm=03&dd=12&nav_category=78 &nav_id=1825959. [in Serbian]
- Brkić, B. (2021, June 1st). Chinese Belt for the Serbian Road. *RTS*. Available at: <http://www.rts.rs>story.politika.21.04.2019>. [in Serbian]
- „Brussels is tormented by China and Russia in the Western Balkans“ (2021, May 13th). *Politika*. [in Serbian]
- „China is using all means to win a double victory – both in prevention and control of the epidemic as well as the renewal of production“ (2020, June 22nd). *Politika*. [in Serbian]
- „China signed 201 documents on cooperation within the Belt and Road Initiative“ (2020, November 18th). *N1*. Available at: <https://rs.n1info.com/biznis/a673371-juba-potpisala-201-dokument-o-saradnji-u-okviru-inicijative-pojas-i-put/> [in Serbian]
- Dešan, J. i Šumej, Dž. (2015). *Communist Party of China and contemporary China*. Belgrade: Albatros Plus. [in Serbian]
- Džou, T. (2019). *Chinese dream and the Chinese way*. Belgrade: Čigoja štampa. [in Serbian]
- Fortune. (2000). *Global 500 2000. Fortune Magazine*. Available at: <https://fortune.com/global500/2000/search/?hgCountry=China>.
- Fortune. (2010). *Global 500 2010. Fortune Magazine*. Available at: <https://fortune.com/global500/2010/search/?hgCountry=China>.
- Fortune. (2020). *Global 500 2020. Fortune Magazine*. Available at: <https://fortune.com/global500/2020/search/?hgCountry=China>.
- „Interparliamentary alliance: Eight countries jointly against China“ (2020, June 7th). *B92*. Available at: https://www.b92.net/info/vesti/index.php?yyyy=2020&mm=06&dd=07&nav_category=78&nav_id=1692614. [in Serbian]

- I. Š. M. (2020, November 2nd). Huawei Company is suing Warsaw and Bucharest. *Danas*. Available at: <https://www.danas.rs/svet/kompanija-huavej-tuzi-varsavu-i-bukurest/>. [in Serbian]
- Janković, A. (2017). *Economic development of China – connecting on the Chinese way*. Belgrade: Centar za istraživanje povezivanja Puta svile – CIPO. [in Serbian]
- Jinping, X. (2014). *The Governance of China*. Beijing: Foreign Languages Press.
- Jinping, X. (2017, October 18th). *Secure a Decisive Victory in Building a Moderately Prosperous Society in All Respects and Strive for the Great Success of Socialism with Chinese Characteristics for a New Era*. Speech delivered at the 19th Nacional Congress of the Communist Party of China, Beijing.
- Jinping, X. (2019). Jointly take on responsibilities of time and advance global development. In: R. Pušić (ed). *Almanach of the Confucius Institute*. Belgrade: Faculty of Philosophy and Čigoja štampa. [in Serbian]
- Kavaja, J. (2020, May 5th). America and the Western countries are increasing their accusations of China. *Politika*. [in Serbian]
- Kilibarda, Z. (2008). *Osnovi Geopolitike*. Belgrade: Faculty of Security Studies, University of Belgrade. [in Serbian]
- Lalić, V. (2020, April 12th). Francis Fukuyama exclusively for *Nedeljnik*: Neoliberalism is done. *Nedeljnik*. Available at: <https://www.nedeljnik.rs/fransisfukujama-ekskluzivno-za-nedeljnik-neoliberalizmu-je-odzvonoilo/>. [in Serbian]
- Mančang, L. (2018, March 2nd). Traditional friendship opens up a new chapter: through cooperation and joint activities we strive for prosperity. *Politika*. [in Serbian]
- Mitrinović, B. (2020, July 7th). Merkel: We do not know if the liberal system will win. *Politika*. Available at: <http://www.politika.rs/scc/clanak/457904/Merekelova-Ne-znamo-da-li-celiberalni-sistem-pobediti>. [in Serbian]
- Multilateralism is important. (2020, October 1st). *Politika*. [in Serbian]
- „New global ranking of military power has been published: Serbia ahead of Croatia“ (2021, March 9th). *B92*. Available at: http://www.b92.net/biz/vesti/svet.php?yyyy=2021&mm=03&dd=09&nav_id=1824204. [in Serbian]
- Obradović, Ž. (2016). „Belt and Road“ – Balkan perspective (political and security aspects). In: V. N. Cvetković, Š. Binhong (eds). *New Silk Road – Balkan Perspective (political and security aspects)*, 83–97. Belgrade: Faculty of Security Studies, University of Belgrade. [in Serbian]
- Obradović, Ž. (2018a). „Belt and Road“ in the Balkans and Serbia (the challenges of cooperation). In: V. N. Cvetković (ed.) *New Silk Road – European Perspective (Security challenges/risks within the 16 + 1 Initiative)*, 157–177. Belgrade: Faculty of Security Studies, University of Belgrade. [in Serbian]
- Obradović, Ž. (2018b). Serbia and Balkans on the „New Silk Road“ (Economic and Chropolitical Aspects of China’s Cooperation with Balkan Countries). In: Y. Jiemin and Ž. Obradović (eds). *The Belt and Road and Centrl and Eastern Europe*, Shanghai: Institute for International Studies (SIIS).
- Obradović, Ž. (2020a). „Covid-19 Pandemic: Consequences in the International Community“. In: Z. Jeftić and M. Kopanja (eds) *Infectious Diseases as a global security challenge – Covid-19 Pandemic: reality and consequences*, 9–42. Belgrade: Faculty of Security Studies and Institute of International Politics and Economics. [in Serbian]

- Obradović, Ž. (2020b). „Geopolitical interests of great powers in the Balkans during the last decade and the Kosovo question“. In: Z. Jeftić and N. Stekić (eds) *The Challenges of the contemporary world: strategic action of states or the result of global and local causes and processes*, 176–200. Belgrade: Faculty of Security Studies, University of Belgrade and Institute of International Politics and Economics. [in Serbian]
- Obradović, Ž., Jeftić Z., Stanojević P. (2019). Global Relations in the International Community and Cooperation between Serbia and China in the Implementation of the Belt and Road Initiative. In: L. Zuokui (ed.) *The Cooperation between China and Balkan Countries under the Belt and Road Initiative*. Beijing: China - CCEC Think Tank Book.
- Office of the Heading Grup for the Belt and Road Initiative. (2017, May). *Building The Belt and Road Concept; Practice and China's Contribution*. Beijing: Foreign Languages Press. Co. Ltd.
- Steger, M. (2005). *Globalization*. Sarajevo: Šahinpašić. [in Serbian]
- „The Americans have decided: Five Chinese companies are a national security threat“ (2021, March 15th). *B92*. Available at: http://www.b92.net/biz/vesti/svet/php.?yyy=2021&mm=03&dd=13&nav_id=1826122. [in Serbian]
- „The change of leaders in front of our eyes! EU urgently demands a harsher strategy towards China, because the US is losing in the game of thrones“ (2020, May 25th). *Kurir*. Available at: <https://www.kurir.rs/planeta/3470183/smena-vladara-sveta-pred-nasim-ocimaeu-hitno-zahteva-ostriju-strategiju-prema-kini-jer-amerika-gubi-u-igri-prestola>. [in Serbian]
- „The power of China shook the entire system: 'Monde' on EU, UN and the Health Crisis: The US is no longer the leader of the world!“ (2020, May 1st). *Kurir*. Available at: <https://www.kurir.rs/planeta/3456705/moc-kine-je-uzdrimala-ceo-sistem-mondbez-dlake-na-jeziku-o-eu-un-zdravstvenoj-krizi-amerika-vise-nije-vodja-sveta>. [in Serbian]
- „The transition of power is happening in front of our eyes! EU urgently demands a harsher strategy towards China, because the US is losing the role of the greatest power“ (2020, May 26th). *Novosti*. Available at: <https://www.novosti.rs/vesti/planeta.299.html:866901-Smena-MOCI-sedesava-pred-nasim-ocima-EU-hitno-zahteva-OSTRIJU-strategiju-prema-KINI-jerAmerika-gubi-ulogu-NAJVECE-SILE>. [in Serbian]
- „This is the end of economy as we know it“ (2020, May). *Nedeljnik*, No. 56. [in Serbian]
- United Nations. (2019). *2019 Revision of World Population*. Available at: [https://population.un.org/wpp/Download/Files/1Indicators%20\(Standard\)EXCEL_FILES/1_Population/WPP2019_POP_F01_TOTAL_POPULATION_BOTH_SEXES.x1sx](https://population.un.org/wpp/Download/Files/1Indicators%20(Standard)EXCEL_FILES/1_Population/WPP2019_POP_F01_TOTAL_POPULATION_BOTH_SEXES.x1sx).
- Vujić, T. (2020, June 27th). IMF: Crisis like the world has never seen. *Politika*. Available at: <http://www.politika.rs/scc/clanak/457157/MMF-Kriza-kakvu-svet-nije-video>. [in Serbian]
- Zuokui, L. (2016). „The 16 + 1 Cooperation in the Context of the „Belt and Road“ Initiative“. In: V. N. Cvetković, Š. Binhong (eds). *New Silk Road - Balkan Perspective (political and security aspects)*, 43–68. Belgrade: Faculty of Security Studies, University of Belgrade. [in Serbian]
- Zuokui, L. (2017). *The Cooperation between China and the Central & Eastern European Countries (16 + 1), 2012–2017*. Beijing: Social Sciences Academic Press.
- Wang, Y. (2016). *The Belt and Road Initiative - What will China offer The World in its rise*, Beijing: New World Press.

Žarko V. Obradović

University of Belgrade

Faculty of Security Studies

Belgrade (Serbia)

Elements of Global Superiority of the People's Republic of China in the 21st Century

Summary

The Chinese state has existed for more than five thousand years and in the history of human society it has always presented its own specific civilizational attainment, which exerted a considerable influence on the Asian region. In the years since its creation on October 1, 1949, and especially in the last decade, New China has stepped out beyond the region of Asia onto the global scene. With its economic power and international development projects (amongst which the Belt and Road projects stands out), China has become a leader of development and the promoter of the idea of international cooperation in the interests of peace and security in the world and the protection of the future of mankind. This paper will attempt to delineate the elements of the development of the People's Republic of China in the 21st century, placing a special focus on the realization of the Belt and Road initiative and the results of the struggle against the Covid-19 pandemic, all of which have made China an essential factor in the power relations between great global forces and the resultant change of attitude of the United States of America and the European Union towards China. Namely, China has always been a large country in terms of the size of its territory and population, but it is in the 21st century that the PR of China has become a strong state with the status of a global power. Such results in the organization of society and the state, the promotion of new development ideas and the achievement of set goals, would not have been possible without the Communist Party of China, as the main ideological, integrative and organizational factor within Chinese society. In its activities, the Chinese state sublimates the experiences of China's past with an understanding of the present moment in the international community and the need of Chinese citizens to improve the quality of life and to ensure stable development of the country. The United States and the European Union are taking various measures to oppose the strengthening of the People's Republic of China. These include looking after their interests and preserving their position in the international community, while simultaneously trying, if possible, to avoid jeopardizing their economic cooperation with China.

| 93

Keywords: China, global power, Belt and Road, United States of America, European Union, international relations

Žarko Obradović^[1]
University of Belgrade
Faculty of Security Studies
Belgrade (Serbia)

UDK 327(510:73)
327(510:4-672EU)
Review article
Received 09/06/2021
Accepted 18/06/2021
doi: 10.5937/napredak2-32694

Elements of Global Superiority of the People's Republic of China in the 21st Century

Summary: The Chinese state has existed for more than five thousand years and in the history of human society it has always presented its own specific civilizational attainment, which exerted a considerable influence on the Asian region. In the years since its creation on October 1, 1949, and especially in the last decade, New China has stepped out beyond the region of Asia onto the global scene. With its economic power and international development projects (amongst which the Belt and Road projects stands out), China has become a leader of development and the promoter of the idea of international cooperation in the interests of peace and security in the world and the protection of the future of mankind. This paper will attempt to delineate the elements of the development of the People's Republic of China in the 21st century, placing a special focus on the realization of the Belt and Road initiative and the results of the struggle against the Covid-19 pandemic, all of which have made China an essential factor in the power relations between great global forces and the resultant change of attitude of the United States of America and the European Union towards China. Namely, China has always been a large country in terms of the size of its territory and population, but it is in the 21st century that the PR of China has become a strong state with the status of a global power. Such results in the organization of society and the state, the promotion of new development ideas and the achievement of set goals, would not have been possible without the Communist Party of China, as the main ideological, integrative and organizational factor within Chinese society. In its activities, the Chinese state sublimates the experiences of China's past with an understanding of the present moment in the international community and the need of Chinese citizens to improve the quality of life and to ensure stable development of the country. The United States and the European Union are taking various measures to oppose the strengthening of the People's Republic of China. These include looking after their interests and preserving their position in the international community, while simultaneously trying, if possible, to avoid jeopardizing their economic cooperation with China.

Keywords: China, global power, Belt and Road, United States of America, European Union, international relations

---

[1] obradovic.zarko60@gmail.com

Introduction

In modern history of the development of human society there has never been a country which has made such a giant leap in its social and economic development in such a short period as China has done. From 1949, when it was founded, to this day, China has in multiple ways improved the lives of its citizens and their standard of living, it has developed the infrastructure of the country (a network of highways, railways, and air routes) and technology and has become one of the leading powerhouses of the world, a country with a strong economy, powerful military and great political influence. Almost all innovation in the past decade has come from China. Besides all the new things that have become part of modern China's identity, the country has not forgotten its past, its traditions, and its history. China has succeeded in binding its history with the present, its ancient customs and its new aspirations, the philosophy of Confucius and modern life. In other words, modern China has succeeded to change many things in its society, to become one of the most powerful countries in the world and yet remain part of the centuries-old Chinese state, whose values and traditions have survived for five thousand years. At the international level, the People's Republic of China has emerged as the leader of regional and global development through numerous multilateral development projects, amongst which the Belt and Road project stands out. As the originator of these projects, China advocates the cooperation of states, primarily in the United Nations, but also in other international organizations, while preserving peace and security and promoting

mutual agreements between countries facing global challenges and problems, all in the interest of the future of mankind.

The Strengths of the People's Republic of China

The People's Republic of China is the first country in the world in terms of population. According to the United Nations, in 2020 the People's Republic of China had a population of 1.443 billion, or 18.34% of the world's total population of 7.868 billion. After China, India has the largest population with 1.392 billion inhabitants, followed by the United States with 327 million people, Indonesia, Pakistan, Nigeria, Brazil, Bangladesh, Russia and Mexico, all countries with a far smaller population compared to China (United Nations, 2019). In terms of area, with 9,569,901 km², China is the third country in the world (after the Russian Federation and Canada, and ahead of the United States of America), and it is the largest country in Asia. China is politically one of the most influential countries in the world. The People's Republic of China has been a permanent member of the Security Council of the United Nations (one of five) since the inception of this most important of international multilateral organization (1945). With the strengthening of the economic power of the People's Republic of China, its political importance and influence has also increased. The views of the People's Republic of China on various global issues are carefully monitored, analyzed and respected by other countries. For its part, the People's Republic of China supports the work of the United Nations as "the most universal, most representative and

most important international organization, the multilateral arena for the promotion of peace and the solving of regional and global problems” (“Multilateralism is important”, 2020). For this reason, the People’s Republic of China insists that all important questions regarding for peace and security in the world, as well as other issues that impact the future of mankind (environmental protection, climate change, modern security challenges, etc.) need to be considered by and agreed about within the United Nations.

In the sphere of economy, the People’s Republic of China is among the leading countries in the world, with good prospects of becoming the first economy in the world very soon. China’s gross domestic product in 2020 was \$14.720 billion. Two decades earlier, China’s GDP was 1.210 billion dollars, which means that the country’s GDP rose more than 12 times in two decades.^[2] Ahead of China are the United States, whose GDP in 2020 amounted to 20.930 billion dollars. The growth of the US’s GDP in the past two decades did not experience such marked step changes as in the case of China, as in 2000 it amounted to 10.250 billion dollars, presenting a mere twofold increase. According to experts, the differences in the strength of the

economy between the United States and China will shrink rapidly and this process has been accelerated during the Covid-19 pandemic. Amongst the 10 leading economies in the world, besides the US, China and Japan are Germany, Great Britain, India, France, Italy, Canada and South Korea.

The accelerated rise of China’s economic power in the 21st century and its ability to actively participate in the process of linking the world economically are confirmed by the figures regarding the representation of Chinese companies in the list of the largest (most successful) companies in the world compiled by to *Fortune* magazine. In 2000, among the top 200 largest multinationals in the world, only two companies were from the People’s Republic of China: China Petrochemical Corp. in 58th position and the State Power Corporation of China in 83rd position (*Fortune*, 2000), while, as expected, the greatest number of companies were from the United States, Japan and Germany.^[3] Ten years later, among the 200 largest companies there were 14 from the PRC, 60 from the United States, 26 from Japan and 16 from Germany, while the remaining 84 companies were based in other countries (*Fortune*, 2010). A year ago, in 2020, out of the total of 200 largest companies in the

---

[2] Cited from <https://www.inf.org/en/Countries/USA#Countrydata> (taken from the International Monetary Fund website, accessed May 26, 2021. According to the National Bureau of Statistics of China, the country’s real annual economic growth (in %) averaged 9.57% per year from 1993 to 2003. Economic growth averaged 10.15% per year from 2003 to 2010. The growth of China’s GDP in the following years was somewhat lower (in 2011 - 9.2%, in 2012 and 2013 - 7.7%, in 2014 - 7.4%, 2015 - 6.9%, in 2016 the target growth rate was between 6.5% and 7%, while in 2017 it was 7.1%). Cited according to Janković 2017, pp. 48–54; Manchang, 2018, pp. 10.

[3] For more information see: *Ibid.* Proof of the global dominance of the economies of the US, Japan and Germany (i.e., the strength of multinational companies from these countries) at the end of the 20th century is found in the fact that in 1999 142 of the largest multinationals had their headquarters in these three countries. Cited after Steger, 2005, p. 45; Kilibarda, 2008, p. 208.

world, a quarter (50 companies) were from the People's Republic of China, while the United States maintained the same level of representation (60 companies), 22 companies were from Japan, 10 were from Germany, while the remainder (58) were from other countries (Fortune, 2020). The increase in the number of companies from the PRC in the first decade of the 21st century (from only 2 companies to 50), most clearly demonstrates the strength, variety, technological, organizational and developmental potentials of the companies coming from China and thus the Chinese economy as a whole.

70 |

China's economic development and political influence are accompanied by the strengthening of its military power. According to the Global Firepower website, which has been publishing annual reports and ranking lists of national armed forces since 2006, at the beginning of 2021, the People's Republic of China was the third strongest military power in the world among 139 countries on the ranking list. The military strength of each country is calculated on the basis of an index that includes more than 50 factors (not only the number of soldiers and the type and number of different types of weapons, but also financing, logistical capabilities, geographical surroundings, etc.) (New world military rankings, 2021). The United States

is still in the leading position, with a Power Index of 0.0718 (the closer the index is to zero, the higher the military strength of the state). In second place is the Russian Federation (Power Index of 0.0791), and in third place is the People's Republic of China with a Power Index of 0.0854.^[4] The military power of the People's Republic of China is undoubtedly many times greater than two decades ago or earlier, which is a consequence of the overall development of China and investments in the development of its military power. That all other countries lag behind the world's leading military forces is demonstrated by the Power Index of India, which is in fourth position (Index 0.1207), then Japan, which is in fifth (Power Index 0.1599) and others.

The Belt and Road Initiative

China's global Belt and Road development initiative, which aims to connect Asia with Africa and Europe by different territorial and maritime routes (as epitomized by the former Silk Road), was promoted by Xi Jinping, President of the People's Republic of China, during visits to Kazakhstan^[5] in September and Indonesia^[6] in October 2013. years. The Belt and Road represents China's new development strategy on a global scale, with far-reaching positive

[4] The military budget of the People's Republic of China (178 billion dollars) is smaller than the budget of the United States, but larger than the budget of Russia. China has the largest number of active members in the armed forces (with 2.185 million members), as well as 3,260 military aircraft, 35,000 armored vehicles (including 3,205 tanks) and 770 warships, including two aircraft carriers (New world military rankings, 2021) .

[5] In his address at the University of Azerbaijan in Astana (Kazakhstan) on September 7, 2013, President Xi pointed to the fact that 2100 years ago, during the Han Dynasty, peace and friendship missions established contact between China and Central Asian countries and started the Silk Road that connects East and West, Asia and Europe. For more see: Jinping, 2014, p. 315–319.

[6] One month later, during a visit to Indonesia on October 3, 2013, President Xi emphasized China's intention to develop a maritime partnership with other countries in a joint effort to build the 21st Century Silk Road. For more see: *Ibid*, p. 320–324.

economic and political implications, both for the participating countries and for the growth of the international community, peace and security in the world. The call for cooperation in the implementation of the Belt and Road strategy has been sent to all countries that are on the territorial and maritime routes of this large project.^[7] The range of cooperation and connection between states, both at the unilateral and at the regional level, is broad. In addition to the joint construction of various infrastructure projects (construction of railways and highways), the Belt and Road initiative also includes the construction of ports, projects in the field of energy (gas, oil and energy infrastructure), the construction of information and telecommunications facilities, a network of free trade zones, the facilitation of mutual trade, investments, financial cooperation, cooperation in the fields of environmental protection, education, science, information, culture, health, tourism,

human exchange, etc. (Office of the Heading Group for the Belt and Road Initiative, 2017, pp. 18–48). The outstanding feature of the Belt and Road initiative is among other things its inclusiveness – it is open to any country with the desire to participate in the process of cooperation and implementation of projects (no one, that is, no country, is obliged to join the Initiative). Cooperation in the realization of this initiative provides various benefits for all those involved, participating states and their citizens.

The huge importance of the Belt and Road initiative is confirmed by the number of countries participating in this project. At the time of its promotion, it included 64 countries, in addition to China, situated on the routes (terrestrial and maritime) that connect the three continents: Asia, Africa and Europe.^[8] The Belt and Road participating countries (65 member states at the Initiative's start) covered an area of 51,491,201 km², inhabited by more than 4,400,000,000 people (World Bank,

---

[7] Taking into account the old routes of the terrestrial and maritime Silk Road, China has established five directions within the Belt and Road - three „terrestrial” and two „maritime”. One route starts from northwestern and northeastern China, goes through Central Asia and Russia, to Europe and the Baltic Sea. The second, from northwestern China to the Persian Gulf and the Mediterranean Sea, passing through Central and Western Asia, and the third route connects southwestern China with the region of Indochina, ending on the coast of the Indian Ocean. The Maritime Silk Road has two routes: one route, which starts from China's coastal ports, passes through the South China Sea to the Indian Ocean and extends to Europe, and the other, which also starts from China's coastal ports, passes through the South China Sea and extends to the South Pacific. Cited from: Office of the Heading Group for the Belt and Road Initiative, 2017, p. 18–19.

[8] At the time the Belt and Road initiative was promoted, in addition to China, it included another 64 countries in the area between Asia (China) and Europe, including parts of Africa. From Central Asia, in addition to Russia and Mongolia, the member states of the Belt and Road were Kazakhstan, Tajikistan, Kyrgyzstan, Uzbekistan and Turkmenistan. Southeast Asian countries involved in the project are Indonesia, Cambodia, East Timor, Malaysia, the Philippines, Singapore, Thailand, Brunei, Vietnam, Laos and Myanmar. From South Asia, the members are Nepal, Bhutan, Maldives, Afghanistan, Pakistan, India, Bangladesh, and Sri Lanka. In Europe, the Belt and Road included 16 countries (members of the process of China's cooperation with Central and Eastern European countries): Poland, Montenegro, Macedonia, Bosnia and Herzegovina, Albania, Lithuania, Latvia, Estonia, the Czech Republic, the Slovak Republic, Hungary, Slovenia, Croatia, Romania, Bulgaria and Serbia. From West Asia and North Africa, the members of the Belt and Road are Iran, Syria, Jordan, Israel, Iraq, Lebanon, Palestine, Egypt, Turkey, Saudi Arabia, the United Arab Emirates, Oman, Kuwait, Qatar, Bahrain and Yemen. Georgia, Belarus, Ukraine, Azerbaijan, Moldova and Armenia were also included from Central and Eastern Europe (Wang, 2018, p. 76).

2021),^[9] that is, more than half of the total world population. The number of countries interested in participating in the Belt and Road initiative has increased in the meantime. The (first) Belt and Road Forum, held in May 2017 in Beijing, was attended, as participants or observers, by representatives of about 100 countries, as well as representatives of 70 international organizations (Obradović, 2018, p. 159). The second forum, held in April 2019, also in Beijing, was attended by about 140 heads of state and participating governments (Brkić, 2019). The breadth and importance of the Belt and Road initiative, both on the bilateral and global level, is confirmed by the data published by the National Development and Reform Commission in November 2020, according to which China signed 201 documents on cooperation within the Belt and Road initiative with 138 countries and 31 international organizations, despite the negative impact of the Covid-19 pandemic (Beta, 2020).

Many countries and regional organizations which have embraced cooperation in the realization of goals (projects) that are part of the Belt and Road initiative, have accepted the harmonization of

infrastructure development plans of the signatory states with the content of this project (Obradović, 2016, p. 84). The importance of the Belt and Road initiative on a global level was also recognized by the United Nations, which endorsed this project.

By promoting the great global development project „One Belt, One Road”, in 2013, Chinese President Xi Jinping essentially announced new steps which the People’s Republic of China would take with the goal of strengthening Chinese society and state, but this time with a marked international dimension. Namely, the Belt and Road initiative could not be realized without the ability of the People’s Republic of China to join international economic flows, that is, economic globalization. This position of China was clearly presented by Xi Jinping at the World Economic Forum held in Davos, in January 2017.^[10] At the end of the year, in his speech at the 19th Congress of the Communist Party of China in October, President Xi Jinping took a “step forward” in affirming the development plans and goals of the Chinese state in the period preceding the celebration of the 100th anniversary of the proclamation of the

---

[9] For more see Obradović, 2018.

[10] In his address, President Xi Jinping emphasized that “China has taken a bold step and accepted the global market” and that this „has proven to be a good strategic choice.” In order for China’s economy to develop, according to the President, the country “must have the strength to swim in the vast ocean of the global market” and therefore needs to adapt to economic globalization and direct it, soften its negative impact and make sure that “its benefits reach all countries and peoples”. By explaining the way in which the People’s Republic of China acts in the process of economic globalization, President Xi actually promoted China’s economic strength and its position as a country with great global influence and its intention to strengthen that position even more. Xi believes that China should act “proactively” and manage the process of economic globalization in an “appropriate way in order to achieve its positive development [since economic globalization also has negative consequences – author’s remark] and balance its course.” China’s intention is to follow the “general trend, taking into consideration specific national conditions” of the country and to go down the route of integration in the process of economic globalization at an “appropriate pace”. The ultimate goal that China wants to achieve in this way is to strike a balance “between efficiency and justice” to ensure that “different countries, different social strata and different groups of people benefit from economic globalization.” Cited from: Jinping, Belgrade, 2019, p. 71.

People's Republic of China. He outlined the elements of the country's "two-step development plan" from 2020 to the middle of the 21st century, and at the end of this phase of development, in addition to many other goals to be achieved, China is projected to become a global leader in terms of national strength and international influence (Jinping, 2017, p. 25).

China's struggle against Covid-19

In the fight against Covid-19, which has become a global health phenomenon and threat, China has proven itself to be a responsible, well-organized, and efficient country. It was the first country to bring the new virus under control and the first to restart economic development and establish cooperation with other states. In that way, on a global level, the unstoppable process of the "transition of economic power" from the USA to China has essentially begun.

The secret of China's success in the fight against Covid-19 can be seen in the approach of the Chinese state, which included a wide range of measures aimed at stopping the spread of infection, protecting the health of citizens, but also creating opportunities for people to move and work. The People's Republic of China introduced a sophisticated system of health codes which

help track the movement of people. The system enabled the country to introduce lockdowns in the regions and cities where the coronavirus was found, regardless of their size or population.^[11] The spread of the virus also was also curbed by the high degree of discipline of China's citizens, who diligently wore masks and respected epidemiological measures, as well as the authorities' strict supervision of the population's adherence to compulsory measures.

Along with stopping the spread of the new virus, that is, putting Covid-19 under control, the People's Republic of China adopted economic measures aimed at resuming production and encouraging exports,^[12] which yielded results. The resumption of domestic production was also a sign for foreign companies that produce or do business in China to continue working and investing in the Chinese economy (for more see Obradović, 2020a). Thanks to this, China has renewed production and restarted development. This was confirmed by the International Monetary Fund, which singled out China as the only country among the world's leading economies whose economic growth in 2020 would be positive at 1% (Vujic, 2020). China's economic growth in 2020 was higher than the IMF forecast and amounted to 2.3%. For 2021, China's GDP growth has been forecast to be even higher, at 6%, while the World Bank believes that

---

[11] China's ability to react quickly in preventing the spread of Covid-19 and lock down certain areas is confirmed by the case in the city of Qingdao city in east China, where 12 cases of virus transmission among the local population were recorded, resulting in more than 10 million tests administered in about seven days. (M. A., 2020).

[12] The measures of the Government of the People's Republic of China were focused on foreign trade policy and were aimed at "deepening the opening and international cooperation". The advantage in resuming production was given to companies "that have an important influence in the global supply chain" and help maintain its stability. To that end, the government has supported key export companies by securing "export credits". Cited from: China is trying its best to achieve a double victory - both in the prevention and control of the epidemic and in the resumption of work and production, 2020, p. 8.

China's economic growth will reach 8.1%.^[13] Such developments, the growth of the Chinese economy in the conditions of the Covid-19 pandemic, when placed in relation to the decline of the economies of other countries, especially the United States, have provoked numerous predictions of changes in the economic relations between the US and China on a global level and the limitations of the liberal model of society and economy. Numerous experts have concluded that "the idea of a world economy presided over by America ... is falling apart, and the factors are China's rise and the United States' turn to nationalism" (This is the end of the economy as we know it, 2020, p. 9). The French newspaper *Le Monde* assessed that "the international order built under the leadership of the USA after the Second World War is no longer attuned to the reality of the balance of power in the 21st century" and that "China's power shook the whole system" (China's power shook the whole system, 2020). The respected scholar F. Fukuyama (otherwise a supporter of the concept of liberal democracy) believes that "the period in which we find ourselves represents the death knell of the era of neoliberalism that began with Reagan and Thatcher in the 1980s" (Lalić, 2020, p. 8). The High Commissioner for Foreign Affairs and Security Policy of the European Union, J. Borell, also gave his assessment of the changes in power relations at the global level under the influence of the pandemic. Borell pointed out that "there are indications that Asia is taking over the role of the center of

global power from the United States" and that the pandemic "can be seen as a point where the transfer of power from East to West took place" (World rulers changing before our eyes, 2020; Power shifts happening before our eyes, 2020). The changes on the global economic scene were also acknowledged by A. Merkel, Chancellor of the Federal Republic of Germany, who stated that "China has become the chief economic power" (Mitrinović, 2020). At the same time, Merkel expressed reservations about the future of the liberal model of economic relations and thus indirectly pointed to the advantages of the Chinese model of economic organization of society, calling on European countries to assume a "common position in relation to China" and to develop policies that reflect "our interests and values" (Mitrinović, 2020).

By resuming production and increasing exports, in addition to stabilizing the supply chain of various companies (and countries), and thus a significant part of the world economy by providing the required raw goods and materials, China managed to deliver large quantities of medical equipment to other countries to help combat Covid-19. Chinese doctors, via video conferencing and direct visits to other countries, shared their experiences in the fight against Covid-19, helping other countries to take the necessary measures to combat the pandemic and treat the infected. For many countries, this significantly aided their fight against the pandemic. Serbia was among the countries that received medical assistance and was visited by Chinese doctors.

---

[13] Cited from: Speech by HE Ambassador of the PRC Mrs Chen Bo given at the meeting of the Friendship Group of the National Parliament of the Republic of Serbia with the National People's Congress of the People's Republic of China, Belgrade April, 27, 2021.

The results achieved in the economic development and reconstruction of Chinese society and the new role of China in the international community would not have been objectively possible without the active role of the leading and ruling party - the Communist Party of China. In the 100 years of its existence, the Communist Party has travelled down a long and thorny road, from being the opposition party to the ruling party, yet it has managed to resist the numerous temptations presented before the Chinese people and state, and thus the party. Today, the CPC of China has become the largest, strongest and foremost party of the left not only in China but also in the world. With its ideas and projects for the development of Chinese society, constant commitment to making China whole and strong, to improving the quality of life of China's citizens, the search for new, better solutions compared to existing solutions, through the innovation, pragmatism and determination that accompany its work, through good organization, a constant referring back to set goals and with quality personnel solutions in the party and state bodies and institutions, the Communist Party of China has completely transformed the People's Republic of China, and has made it a developed, strong and powerful state.

Among the numerous personalities and events that are part of the identity of the Party, but also of the People's Republic of China, Mao Zedong stands out as the person who led the party in difficult times of opposition, the Chinese people's struggle for liberation from the occupiers in World War II and who was the first creator and developer of the new China - the People's Republic of China. The second was Deng Xiaoping, who in the 1980s

was the ideological creator of economic reforms and the opening of China to foreign investments. This move changed China for the better, and socially and economically helped it develop and become a powerful state. With the arrival of Xi Jinping at the head of the Chinese party and state, the country's further strengthening continued, but measures were also taken to include China, more than ever before, in the world's global economic and social flows. President Xi promoted the Belt and Road initiative, a major development, economic, infrastructural and civilizational project, thanks to which the People's Republic of China has become not only the locomotive of global growth but also a country that impacts numerous global events and processes. Led by Xi Jinping, the People's Republic of China has become a country with global reach – a truly powerful state.

| 75

USA/EU – China relations

The growth of the power of the People's Republic of China at the international level could not remain without the reaction of the United States of America and the European Union. During the proclamation of the National Security Strategy of the USA, in December 2017 (several months after the First Belt and Road Forum was held in Beijing), the then President of the USA, D. Trump assessed that "China (besides Russia) is a revisionist force and a competitor that seeks to challenge the power of America and undermine its security and prosperity" (Obradović, Stanojević, Jeftić, 2019, p. 84). That the United States considers China a strategic rival was confirmed by the US Department of Defense in January 2018, which in its new military strategy identified China

(alongside Russia) as America's main adversary (Obradović et al., 2019, p. 84). The Belt and Road initiative is also negatively perceived because in the opinion of leading representatives of the US administration that it "represents the breakdown of the international liberal establishment which the USA created following WWII" (Obradović et al., 2019, p. 84). By various measures, the United States very quickly moved from words to deeds and showed its attitude towards China. America imposed tariffs on a number of Chinese products, starting a trade war with China. At the same time, there was an intensification in accusations directed at China concerning the militarization of the islands in the South China Sea, which are part of China's territory, for its role in the situation in Hong Kong and Taiwan, human rights violations in Xinjiang. All of these allegations are used as a basis for imposing sanctions on Chinese institutions and individuals. A technological war is also being waged against Chinese telecommunications companies. In 2019, a law was passed to "protect American communications networks", under which the Federal Communications Commission banned US companies from purchasing equipment from Chinese telecommunications companies Huawei and ZTE because they "pose an unacceptable risk to US national security" (Americans have decided, 2021). The Federal Commission later expanded the list of Chinese companies that are seen as a threat to "national security, communication networks". In addition to Huawei and ZTE, the expanded list includes Hytera Communicative Corp., Hangzhou Hikvision Digital Technology and Dachau Technology (Americans have decided, 2021). During the Covid-19 pandemic, the United States (US President D. Trump and Secretary of State M.

Pompeo) repeatedly publicly accused China of the creation and spread of the new disease, claiming that the Sars-CoV-2 virus originated from a laboratory in Wuhan without offering any evidence to support this claim (Kavaja, 2020, pp. 1–3). The United States did not stop there, nor did the accusations against China cease with the new administration, led by President J. Biden. At the beginning of this year, President Biden held a video summit with the leaders of the Quad (Quadrilaterals Security Dialogue) - a loose alliance of the United States, Japan, India and Australia. Although the summit participants did not mention China in name, the intention of the four countries led by the US to establish an alliance that would oppose the interests of the People's Republic of China in the Indo-Pacific was made clear (Biden creates alliance, 2021; Slap to Beijing, Chinese angry, 2021). The inter-parliamentary alliance of representatives of eight countries (United States, Great Britain, Japan, Canada, Norway, Sweden, Germany and Australia) is also part of the front against China. The goal of this alliance is to "create appropriate and coordinated responses and to offer help by providing a proactive and strategic response to issues concerning the People's Republic of China" (Inter-Parliamentary Alliance, 2020), that is, to counter China's growing influence. Unlike the United States of America, which during the administration of D. Trump assumed a sharp stance towards China (the introduction of customs duties on goods from China, bans on certain Chinese companies, various types of accusations of Chinese official policy, etc.), the European Union's approach to the People's Republic of China is more sophisticated and softer, but indisputably negative, with increasingly critical tones and practical measures being taken against

China. Such an attitude of the EU towards the People's Republic of China is understandable because the EU "follows" the policy of its most important strategic, security, political and economic partner - the United States, while at the same time seeking to minimize the negative impact such a position might have on the achieved level of economic cooperation with the People's Republic of China, characterized as a "comprehensive strategic partnership" since 2007 (Babić, 2010). Economic cooperation between the EU and China has been constantly improving for decades, and in 2020, China became the most important trade partner of the EU (surpassing the United States). Part of the EU's cooperation with the People's Republic of China is the Cooperation Process with 17 Central and Eastern European countries (the 17 + 1 Cooperation Process), which has existed since 2012 and in which 12 European Union members participate.^[14] In recent years, these countries, led by Poland, the Czech Republic and Hungary, have started (and realized) a large number of projects in various fields in cooperation with China (Zuokui, 2016). Several summits of the Cooperation Process (17 + 1) were held in the EU member states, such as in Bucharest, Dubrovnik, Riga, Sofia and others. This cooperation is not only part of China's relations with the European Union, but also part of the implementation of the Belt and Road initiative, as that the 17 + 1 Cooperation

Process (the territory of EU member states) lies on the western route of the Chinese initiative.^[15] The EU and China have signed several documents which have created the possibility for the infrastructure projects relating to the European section of the Belt and Road initiative to be integrated into the infrastructure development plans of EU member states. It should be noted that the leading EU countries (Germany, France, Italy, and Great Britain, while still a member) are trying to extend the scope and content of economic cooperation with China, which includes mutual visits at the highest level (Xi Jinping UK 2015, E. Macron China 2018, etc.) and the signing a large number of economically significant contracts. Along with the development of economic relations, there were periods of cooling of political relations between the EU and China, primarily due to the assessments of the European Union regarding certain internal issues in China, such as "human rights". In recent years, criticism of Chinese state policy by the EU (regarding Hong Kong, Taiwan, Xinjiang, etc.) has become more frequent. On the other hand, through various administrative measures, the EU seeks to control and slow down the activities of Chinese companies throughout Europe, including the Balkans (Brussels is troubled by China and Russia in the Western Balkans, 2021, p. 2), as well as the implementation of certain infrastructure projects.^[16] In addition, at the EU level, an initiative was launched

---

[14] The members of the European Union participating in the 17 + 1 Cooperation Process are: Poland, Lithuania, Latvia, Estonia, the Czech Republic, Slovakia, Hungary, Slovenia, Croatia, Bulgaria, Romania and Greece (Lithuania has meanwhile expressed its intention to leave the 17 + 1 Process).

[15] For more on the cooperation between China and the countries of Central and Eastern Europe within the Cooperation Process see Obradović, 2018.

[16] The realization Hungarian section of the Budapest-Belgrade Railway Reconstruction and Construction Project is late

to pass a law that would enable a ban on “the takeover of companies from the European Union by state-subsidized companies from third countries” (Avakumović, 2021; Is a law being prepared against Chinese companies?, 2021). Although Chinese companies are not explicitly mentioned, it is very clear that this ban applies to them, especially since some EU member states have criticized the takeover of domestic companies by Chinese companies (e.g. Germany) (Obradović, 2018, p. 165). Some EU members, e.g., Poland and Romania (under the influence of the USA or independently) have decided to halt Huawei’s business in those countries by introducing “new 5G security rules” (I. Š. M., 2020). In addition, the governments of France, Denmark, the Netherlands and Belgium have taken measures to reduce Huawei’s presence in 5G networks, and Sweden has introduced a ban on Chinese equipment for parts of its networks (I. Š. M., 2020). That the pressure to end cooperation with Chinese companies has a broader dimension is confirmed by the case of the Romanian company Nuclear Electric, which the Romanian government, following pressure from the US and EU, sent a request to suspend negotiations with a Chinese partner on the construction of two new nuclear reactors (America halts the Chinese Belt and Road through Romania, 2020; Obradović, 2020b). During the Covid-19 pandemic, European leaders did not hesitate to accuse China of concealing information about the new virus. In fact, E. Macron, the President of France, said that “Beijing was not completely open about the scale of the epidemic” (Kavaja, 2020).

It is clear that the European Union is abiding by the policy of the United States regarding China, while also taking care (up until this point) that the level of criticism and measures taken against the Chinese state and Chinese companies do not “cross the line” that would jeopardize economic cooperation with China, from which the EU undoubtedly benefits.

Conclusion

Thanks to comprehensive economic and social growth it has experienced in the last two decades, the People’s Republic of China has become a global power with a great impact on all developments in the international community. Infrastructure projects, the effort to bring together states in different areas of human enterprise, economic cooperation, advocating for peace and security in the world and the sponsoring of shared care of the future of humanity, etc. are the principles that China applies and promotes in international relations. The Belt and Road initiative embodies all these values in the best possible way. Therefore, China appears in many third countries not only as an alternative partner for cooperation but also as a country that in relation to Western countries offers a new concept of relations between states and peoples in the international community, a new system of development values of human society. In the last decade, the United States has identified China as its global adversary and is taking various measures to diminish the reputation and influence of the People’s Republic of

---

because the EU asked Hungary to respect EU regulations when announcing a public tender for the selection of companies which will implement the railway construction project.

China in the world. The American trade war against China, the ban on the use of telecommunication equipment by the Chinese company Huawei in the USA, as well as the campaign among other countries to stop cooperation with said company, are just some examples of how the USA views its relations with China. The European Union, i.e., its member states, are increasingly criticizing China (e.g., the human rights situation in Xinjiang, the situation around Hong Kong, Taiwan, etc.) and implementing administrative and other obstacles to cooperation with China, while at the same time taking care not to jeopardize the achieved level of mutual economic cooperation. The European Union has also criticized EU accession candidate countries which cooperate with China within the 17 + 1 Cooperation Process. These criticisms, of course, aim to reduce the level of cooperation and

friendly relations between those countries and China. Essentially, American-led Western countries want to eliminate China as a global rival and its presence in parts of the world they consider zones of their influence. However, this is not possible. China's demographic potentials, the achieved level of technical and technological development, its strong economy, mighty army and influential diplomacy, make China not only a powerful state but also a global power, whose influence on events in the international community cannot be ignored. The future of the world depends on the extent to which other global powers, primarily the United States, will find the will to agree with China on reforming the global system of governance and participate in joint cooperation, with the aim of resolving all open issues in the interest of peace and security in the world and the future of humanity.

References / Литература

- „A blow to Beijing, Chinese are furious“ (2021, May 10th). B92. Available at: https://www.b92.net/biz/vesti/svet.php?yyyy=2021&mm=05&dd=10&nav_id=1854936. [in Serbian]
- „A law against Chinese companies is being prepared? One of the reasons is the Pelješac Bridge“ (2021, May 7th). B92. Available at: https://www.b92.net/biz/vesti/srbija.php?yyyy=2021&mm=05&dd=07&nav_id=1853601. [in Serbian]
- A. M. (2020, November 1st). Only Chinese managed this and no one else: they emerged economically stronger from the crisis, and the secret lies in the words Serbs are familiar with. *Blic*. Available at: <https://www.blic.rs/biznis/ovo-je-uspelokinezima-i-nikome-više-iz-krize-su-izasl-ekonomski-jaci-a-tajna-se/j84vw99>. [in Serbian]
- Avakumović, M. (2021, May 11th). EU is preparing limitations for Chinese investments. *Politika*. Available at: <https://www.politika.rs/scc/clanak/478671/EU-priprema-ogranicjenja-za-kineske-investicije>. [in Serbian]
- Babić, S. B. (2010). The relations between China and the EU: geoeconomic axis in development. *International Politics* 3: 418-462.
- „Biden gathered an alliance: The goal is to contain China“ (2021, March 12th). B92. Available at: http://www.b92.net/info/vesti/index.php?yyyy=2021&mm=03&dd=12&nav_category=78 &nav_id=1825959. [in Serbian]

- Brkić, B. (2021, June 1st). Chinese Belt for the Serbian Road. *RTS*. Available at: <http://www.rts.rs>story.politika.21.04.2019>. [in Serbian]
- „Brussels is tormented by China and Russia in the Western Balkans“ (2021, May 13th). *Politika*. [in Serbian]
- „China is using all means to win a double victory – both in prevention and control of the epidemic as well as the renewal of production“ (2020, June 22nd). *Politika*. [in Serbian]
- „China signed 201 documents on cooperation within the Belt and Road Initiative“ (2020, November 18th). N1. Available at: <https://rs.n1info.com/biznis/a673371-juba-potpisala-201-dokument-o-saradnji-u-okviru-inicijative-pojas-i-put/> [in Serbian]
- Dešan, J. i Šumej, Dž. (2015). *Communist Party of China and contemporary China*. Belgrade: Albatros Plus. [in Serbian]
- Džou, T. (2019). *Chinese dream and the Chinese way*. Belgrade: Čigoja štampa. [in Serbian]
- Fortune. (2000). *Global 500 2000. Fortune Magazine*. Available at: <https://fortune.com/global500/2000/search/?hgCountry=China>.
- Fortune. (2010). *Global 500 2010. Fortune Magazine*. Available at: <https://fortune.com/global500/2010/search/?hgCountry=China>.
- Fortune. (2020). *Global 500 2020. Fortune Magazine*. Available at: <https://fortune.com/global500/2020/search/?hgCountry=China>.
- „Interparliamentary alliance: Eight countries jointly against China“ (2020, June 7th). *B92*. Available at: https://www.b92.net/info/vesti/index.php?yyyy=2020&mm=06&dd=07&nav_category=78&nav_id=1692614. [in Serbian]
- I. Š. M. (2020, November 2nd). Huawei Company is suing Warsaw and Bucharest. *Danas*. Available at: <https://www.danas.rs/svet/kompanija-huawei-tuzi-varsavu-i-bukurest/>. [in Serbian]
- Janković, A. (2017). *Economic development of China – connecting on the Chinese way*. Belgrade: Centar za istraživanje povezivanja Puta svile – CIPO. [in Serbian]
- Jinping, X. (2014). *The Governance of China*. Beijing: Foreign Languages Press.
- Jinping, X. (2017, October 18th). *Secure a Decisive Victory in Building a Moderately Prosperous Society in All Respects and Strive for the Great Success of Socialism with Chinese Characteristics for a New Era*. Speech delivered at the 19th National Congress of the Communist Party of China, Beijing.
- Jinping, X. (2019). Jointly take on responsibilities of time and advance global development. In. R. Pušić (ed). *Almanach of the Confucius Institute*. Belgrade: Faculty of Philosophy and Čigoja štampa. [in Serbian]
- Kavaja, J. (2020, May 5th). America and the Western countries are increasing their accusations of China. *Politika*. [in Serbian]
- Kilibarda, Z. (2008). *Osnovi Geopolitike*. Belgrade: Faculty of Security Studies, University of Belgrade. [in Serbian]
- Lalić, V. (2020, April 12th). Francis Fukuyama exclusively for *Nedeljnik*: Neoliberalism is done. *Nedeljnik*. Available at: <https://www.nedeljnik.rs/fransisfukujama-ekskluzivno-za-nedeljnik-neoliberalizmu-je-odzvnilo/>. [in Serbian]
- Mančang, L. (2018, March 2nd). Traditional friendship opens up a new chapter: through cooperation and joint activities we strive for prosperity. *Politika*. [in Serbian]

- Mitrinović, B. (2020, July 7th). Merkel: We do not know if the liberal system will win. *Politika*. Available at: <http://www.politika.rs/scc/clanak/457904/Merekelova-Ne-znamo-da-li-celiberalni-sistem-pobediti>. [in Serbian]
- Multilateralism is important. (2020, October 1st). *Politika*. [in Serbian]
- „New global ranking of military power has been published: Serbia ahead of Croatia“ (2021, March 9th). *B92*. Available at: http://www.b92.net/biz/vesti/svet.php?yyyy=2021&mm=03&dd=09&nav_id=1824204. [in Serbian]
- Obradović, Ž. (2016). „Belt and Road“ – Balkan perspective (political and security aspects). In: V. N. Cvetković, Š. Binhong (eds). *New Silk Road – Balkan Perspective (political and security aspects)*, 83–97. Belgrade: Faculty of Security Studies, University of Belgrade. [in Serbian]
- Obradović, Ž. (2018a). „Belt and Road“ in the Balkans and Serbia (the challenges of cooperation). In: V. N. Cvetković (ed.) *New Silk Road – European Perspective (Security challenges/risks within the 16 + 1 Initiative)*, 157–177. Belgrade: Faculty of Security Studies, University of Belgrade. [in Serbian]
- Obradović, Ž. (2018b). Serbia and Balkans on the „New Silk Road“ (Economic and Chropolitical Aspects of China's Cooperation with Balkan Countries). In: Y. Jiemin and Ž. Obradović (eds). *The Belt and Road and Centrl and Eastern Europe*, Shanghai: Institute for International Studies (SIIS).
- Obradović, Ž. (2020a). „Covid-19 Pandemic: Consequences in the International Community“. In: Z. Jeftić and M. Kopanja (eds) *Infectious Diseases as a global security challenge – Covid-19 Pandemic: reality and consequences*, 9–42. Belgrade: Faculty of Security Studies and Institute of International Politics and Economics. [in Serbian]
- Obradović, Ž. (2020b). „Geopolitical interests of great powers in the Balkans during the last decade and the Kosovo question“. In: Z. Jeftić and N. Stekić (eds) *The Challenges of the contemporary world: strategic action of states or the result of global and local causes and processes*, 176–200. Belgrade: Faculty of Security Studies, University of Belgrade and Institute of International Politics and Economics. [in Serbian]
- Obradović, Ž., Jeftić Z., Stanojević P. (2019). Global Relations in the International Community and Cooperation between Serbia and China in the Implementation of the Belt and Road Initiative. In: L. Zuokui (ed.) *The Cooperation between China and Balkan Countries under the Belt and Road Initiative*. Beijing: China – CCEC Think Tank Book.
- Office of the Heading Grup for the Belt and Road Initiative. (2017, May). *Building The Belt and Road Concept; Practice and China's Contribution*. Beijing: Foreign Lauguages Press. Co. Ltd.
- Steger, M. (2005). *Globalization*. Sarajevo: Šahinpašić. [in Serbian]
- „The Americans have decided: Five Chinese companies are a national security threat“ (2021, March 15th). *B92*. Available at: http://www.b92.net/biz/vesti/svet/php.?yyy=2021&mm=03&dd=13&nav_id=1826122. [in Serbian]
- „The change of leaders in front of our eyes! EU urgently demands a harsher strategy towards China, because the US is losing in the game of thrones“ (2020, May 25th). *Kurir*. Available at: <https://www.kurir.rs/planeta/3470183/smena-vladara-sveta-pred-nasim-ocimaeu-hitno-zahteva-ostriju-strategiju-prema-kini-jer-amerika-gubi-u-igri-prestola>. [in Serbian]
- „The power of China shook the entire system: 'Monde' on EU, UN and the Health Crisis: The US is no longer the leader of the world!“ (2020, May 1st). *Kurir*. Available at: <https://www.kurir.rs/planeta/3456705/moc-kine-je-uzdrmla-ceo-sistem-mondbez-dlake-na-jeziku-o-eu-un-zdravstvenoj-krizi-amerika-vise-nije-vodja-sveta>. [in Serbian]

„The transition of power is happening in front of our eyes! EU urgently demands a harsher strategy towards China, because the US is losing the role of the greatest power“ (2020, May 26th). *Novosti*. Available at: <https://www.novosti.rs/vesti/planeta.299.html:866901-Smena-MOCI-sedesava-pred-nasim-ocima-EU-hitno-zahteva-OSTRIJU-strategiju-prema-KINI-jeAmerika-gubi-ulogu-NAJVECE-SILE>. [in Serbian]

„This is the end of economy as we know it“ (2020, May). *Nedeljnik*, No. 56. [in Serbian]

United Nations. (2019). *2019 Revision of World Population*. Available at: [https://population.un.org/wpp/Download/Files/1Indicators%20\(Standard\)EXCEL_FILES/1_Population/WPP2019_POP_F01_TOTAL_POPULATION_BOTH_SEXES.x1sx](https://population.un.org/wpp/Download/Files/1Indicators%20(Standard)EXCEL_FILES/1_Population/WPP2019_POP_F01_TOTAL_POPULATION_BOTH_SEXES.x1sx).

Vujić, T. (2020, June 27th). IMF: Crisis like the world has never seen. *Politika*. Available at: <http://www.politika.rs/scc/clanak/457157/MMF-Kriza-kakvu-svet-nije-video>. [in Serbian]

Zuokui, L. (2016). „The 16 + 1 Cooperation in the Context of the „Belt and Road“ Initiative“. In: V. N. Cvetković, Š. Binhong (eds). *New Silk Road - Balkan Perspective (political and security aspects)*, 43-68. Belgrade: Faculty of Security Studies, University of Belgrade. [in Serbian]

82 | Zuokui, L. (2017). *The Cooperation between China and the Central & Eastern European Countries (16 + 1), 2012-2017*. Beijing: Social Sciences Academic Press.

Wang, Y. (2016). *The Belt and Road Initiative - What will China offer The World in its rise*, Beijing: New World Press.

Photo: Xinhua

A number of technologically advanced automated float glass production lines built by an enterprise in Hebei province

UDK 327(510:73)
327(510:4-672EU)
评论文章
投稿 09/06/2021
收稿 18/06/2021
doi: 10.5937/napredak2-32694

扎尔科·奥布拉多维奇 教授¹

贝尔格莱德大学

安全学院

21世纪中华人民共和国的全球（超）权力要素

摘要

中国国家存在五千多年了。在人类社会发展史上，它始终是一种特殊的文明遗产，对亚洲人类社会有着显著的影响。1949年10月1日宣告成立的新中国，自建国以来，特别是近十年来，以其经济实力和具有国际性的发展项目（其中“一带一路”作为最重要的）从亚洲“踏入”全球舞台，成为全球发展理念的引领者和推动者为了世界和平与安全以及维护人类未来而进行的国家间合作。本文试图指出中华人民共和国在21世纪的发展要素，特别强调“一带一路”倡议的实施和对抗新冠肺炎疫情的成效，这使得中国成为大国权力关系中的一个重要因素，与此相关的是美国和欧盟对中国国家态度的变化。也就是说，中国一直是一个幅员辽阔、人口众多的大国。现在，进入21世纪，中华人民共和国已经成为一个强大的

---

1 obradovic.zarko60@gmail.com

国家，获得了世界强国的地位。没有中国共产党这个中国社会的主要思想因素、综合因素和组织因素，就不可能在组织社会和国家、推动新的发展思想和实现既定目标方面取得这样的成果。中国国家在活动中，升华了中国过去的经验，提升了国际社会对当下的认识，升华了中国公民提高人民生活质量、保障国家稳定发展的需要。美国和欧盟正在采取各种措施反对加强中华人民共和国，考虑到它们的利益，维护它们在国际社会中的地位，但同时，如果可能的话，也不损害与中国的经济合作水平。

关键词：中国、全球力量、“一带一路”、美国、欧盟、州际关系

介绍

在近代人类社会发展史上，还没有一个国家能像中华人民共和国那样在短时间内实现社会经济发展的巨大飞跃。自1949年成立至今，70年来，中国公民生活质量不断提高，生活水平不断提高，基础设施与全国（公路、铁路、航空）联网，技术进步，成为世界领先国家之一，经济强，军队强，政治影响大。过去十年里，世界上几乎所有创新的东西都来自中国。但除了一切新的东西，都是现代中国身份的一部分，国家的过去、传统和历史都没有被遗忘。中国成功地把历史与现在、旧习惯和新欲望、孔子思想和现代生活联系起来。换言之，现代中国成功地改变了全社会的许多事物，成为世界上最强大的国家之一，仍然是五千年来中国历史悠久的国家、传统和价值观的一部分。在国际一级，中华人民共和国通过各种多边发展项目，包括“一带一路”倡议，成为区域和全球社会发展的发起者。

同时倡导各国，主要是联合国和其他国际组织的联合行动，维护和平与安全以及各国在面对全球挑战和问题时达成协议，都符合人类共同未来的利益。

中华人民共和国的权力要素

中华人民共和国是世界上人口第一的国家。据联合国统计，2020年中华人民共和国人口14.43亿，占世界78.68亿总人口的18.34%。继中国之后，印度的人口最多：13.92亿，其次是美国，人口为3.27亿，印度尼西亚、巴基斯坦、尼日利亚、巴西、孟加拉国、俄罗斯和墨西哥，这些国家的人口都比中国少得多（联合国，2019年）。陆地面积约960万平方公里，居世界第三位（仅次于俄罗斯联邦和加拿大，领先于美利坚合众国），是亚洲第一大国。中国是世界上政治影响力最强的国家之一。自联合国这个最重要的国际多边组织（1945年）成立以来，中国一直是联合国安全理事会常任理事国（五个常任理事国之一）。随着中华人民共和国经济实力的增强，其政治意义和影响也随之增强。我们认真监测、分析和尊重中华人民共和国对其他各种全球性问题的看法。就中华人民共和国而言，它支持联合国作为“最普遍、最具代表性和最重要的国际组织、促进和平和解决区域和全球问题的多边舞台”的工作（“多边主义很重要”，2020年）。为此，中华人民共和国始终坚持对世界和平与安全的一切重大问题，以及对人类未来的其他重大问题（环境保护、气候变化或应对现代安全挑战），应在联合国框架内通过对话的方式解决。

在经济领域，中华人民共和国是世界领先的国家之一，很快将成为世界最大经济体。2020年中国国内生产总值14.7万亿美元。20年前，

中国的国内生产总值为1.21万亿美元，这意味着国内生产总值在20年内增长了12倍以上。²中国领先于美国，美国2020年的国内生产总值达到20.9万亿美元。过去二十年，美国国内生产总值的增长不像中国那样“跳跃”，因为2000年达到10.25万亿美元。据专家称，美中两国经济实力的差距将迅速缩小，这一进程在新冠肺炎疫情期间加快。除美国、中国和日本外，世界十大主要经济体还包括德国、英国、印度、法国、意大利、加拿大和韩国。

据《财富》杂志报道，中国企业在世界上规模最大（最成功）的企业中的代表性数据证实了中国经济实力在21世纪的迅速崛起及其积极参与全球经济联系进程的能力。2000年，在全球最大的200家跨国公司中，只有两家公司来自中华人民共和国：中国石油化工集团公司（排名第58位）和中国国家电力公司（排名第83位）（财富杂志，2000年），当然，数量最多的公司来自美国、日本和德国。³十年后，在中国最大的200家公司中，有14家公司，其中美国60家，日本26家，德国16家，其余84家公司分别位于不同的国家（财富杂志，2010年）。一年前，即2020年，这一数字的四分之一（50家公司）已经跻身于中华人民共和国最大的200家公司之列，而美国仍然保持着同样的数量（60家公司）。有22家公司来自日本，10家来自德国，其他58家公司来自世界其他国家（财富杂志，2020年）。21世纪

---

2 引用人：<https://www.inf.org/en/Countries/USA#Countrydata>（摘自国际货币基金组织网站，2021年5月26日查阅，中国统计局称，1993年至2003年中国经济实际年均增长率（以百分比计）为9.57%。2003年至2010年年均增长10.15%。随后几年中国国内生产总值增长率略低（2011年9.2%，2012年和2013年7.7%，2014年7.4%，2015年6.9%，2016年目标增长率在6.5%和7%之间，2017年为7.1%）。根据Jankovic 2017年，第48-54页；Manchang, 2018，第10页。

3 详见：同上。1999年，142家最大的跨国公司在三个国家设立了总部，这一事实证实了美国、日本和德国经济在20世纪末的全球霸权（即这些国家的跨国公司的实力）。引用人：Steger, 2005年，第45页；Kilibarda, 2008年，第208页。

头20年，中华人民共和国公司数量的增加（从世界上最大的200家公司中的两家公司增加到50家）最能体现中华人民共和国公司的实力、多样性、技术、组织和发展能力，中国经济。

中国经济发展和政治影响力的增强，伴随着军事力量的增强。据2006年以来一直发布国家武装部队年度报告和排名清单的全球火力网站显示，2021年初，中华人民共和国在排名榜139个国家中，是世界第三大军事强国。各国的军事实力是根据一项指数计算的，该指数包括50多种不同因素（不仅根据士兵数量和不同武器种类和数量计算军事实力，而且还包括财政状况、后勤能力、地理条件等）世界军事排名，（2021）。美国仍然排名第一，实力指数为0.0718（指数越接近于零，该国的军事实力就越高）。第二名是俄罗斯联邦（权力指数为0.0791），第三名是中华人民共和国，权力指数为0.0854。⁴ 中华人民共和国的军事实力无疑是二十年前或更早的时候的许多倍，这是中国全面发展和投资发展军事力量的结果。其他国家落后于世界主要军事强国的表现是，印度的实力指数排在第四位（指数0.1207），其次是日本，第五位（实力指数0.1599）和其他国家。

一带一路倡议

于2013年9月习近平主席访问哈萨克斯坦⁵ 和10月访问印度尼西亚

---

4 中华人民共和国的军事预算（1780亿美元）比美国的预算小，但比俄罗斯的预算大。中国拥有规模最大的现役军队（218.5万人），还有3260架军用飞机、3.5万辆装甲车（包括3205辆坦克）和770艘军舰，其中包括两艘航空母舰（2021年世界军事力量新排名）。

5 2013年9月7日，习近平主席在纳扎尔巴耶夫大学（哈萨克斯坦）发表的演讲中指出，在2100年前的汉朝，和平与友谊使团连接了中国与中亚国家的联系，并开始连接东方和西方、亚洲和欧洲的丝绸之路。详见：Jinping, 2014年，第315-319页。

亚⁶期间推动了“一带一路”全球发展倡议，以在不同的领土和海洋方向（继前丝绸之路）连接亚洲与非洲和欧洲。“一带一路”代表了中国在全球范围内的新发展战略，对参与国和国际社会、世界和平与安全都具有深远的积极经济和政治意义。呼吁在“一带一路”战略的实施方面开展合作，这一呼吁已发送给所有在这一大型项目的领土和海上路线上的国家。⁷ 各国在单边关系和区域一级的合作与联系范围非常广泛。“一带一路”除了共建各种基础设施项目（铁路、公路建设）外，还包括港口建设、能源领域项目（天然气、石油、能源基础设施）、信息通信设施建设、自贸区网络建设等，促进相互贸易、投资、金融合作、环境保护、教育、科学、信息、文化、卫生、旅游、人类交流等方面的合作（Office of the Heading Group for the Belt and Road Initiative 2017年，第18-48页）。“一带一路”倡议的质量也是它的包容性——对每个希望参与项目合作和实施进程的国家来说都是一个机会（因此没有任何人（即任何国家）有义务加入这一倡议）。在执行这项倡议方面的合作为所有参与者，即国家及其公民提供不同类型的福利。

参与“一带一路”倡议的国家之多，印证了“一带一路”的巨大重要性。除中国外，“一带一路”倡议途径64个沿线国家，将亚洲、非

---

6 2013年10月3日，习近平主席在访问印尼时强调，中国有意与其他国家发展海上伙伴关系，共同建设21世纪海上丝绸之路。更详细信息：同上，第320-324页。

7 考虑到陆地和海上丝绸之路的旧方向（路线），中国确定了“一带一路”内的五个方向——三个“陆地”和两个“海上”。其中一条航线从中国西北部和东北部出发，经过中亚和俄罗斯，到达欧洲和波罗的海。第二个方向，从中国西北部到波斯湾和地中海，途经中亚和西亚，第三个方向连接中国西南部和中南半岛，到印度洋。海上丝绸之路有两条路线：一条是从中国沿海港口出发，经过南海到印度洋，延伸到欧洲；另一条也是从中国沿海港口出发，经过南海，延伸到南太平洋。引用：Office of the Heading Group for the Belt and Road Initiative, 2017年，第18-19页。

洲和欧洲三大洲联系在一起（陆地和海上）。⁸ “一带一路”倡议覆盖面积51491201平方公里，沿线人口44亿多（世界银行，2021年）⁹，占世界总人口的一半以上。与此同时，有兴趣参与“一带一路”倡议的国家不断增多。2017年5月在北京举行的（首届）“一带一路”国际合作高峰论坛，100多个国家和70多个国际组织派代表出席（Obradovic, 2018年，第159页）。第二届论坛于2019年4月在北京举行，140多位各国元首和政府首脑与会（Brkic, 2019年）。尽管受到新冠病毒的影响（Beta, 2020），中国国家发展和改革委员会的数据仍然显示了“一带一路”在双边和全球的广度和重要性。根据数据，中国与138个国家和31个国际组织签署了201份“一带一路”合作文件。许多国家和地区组织支持开展“一带一路”项目合作，同意将本国基础设施发展计划与“一带一路”倡议对接（Obradovic, 2016年，第84页）。联合国也认识到“一带一路”在全球范围内的重要性，支持这一项目。

2013，习近平主席提出的“一带一路”全球发展计划，是中国倡导的发展理念在国际层面的体现，即“一带一路”倡议的实现离不开中华人民共和国参与国际经济流动的能力及经济全球化。2017年1

---

8 在推动“一带一路”倡议时，除了中国之外，还包括亚洲（中国）和欧洲之间地区的另外64个国家，包括非洲部分地区。来自中亚的“一带一路”成员国除俄罗斯、蒙古外，还有哈萨克斯坦、塔吉克斯坦、吉尔吉斯斯坦、乌兹别克斯坦和土库曼斯坦。东南亚国家包括印度尼西亚、柬埔寨、东帝汶、马来西亚、菲律宾、新加坡、泰国、文莱、越南、老挝和缅甸。来自南亚的成员有尼泊尔、不丹、马尔代夫、阿富汗、巴基斯坦、印度、孟加拉国和斯里兰卡。在欧洲，“一带一路”包括波兰、黑山、马其顿、波黑、阿尔巴尼亚、立陶宛、拉脱维亚、爱沙尼亚、捷克、斯洛伐克、匈牙利、斯洛文尼亚、克罗地亚、罗马尼亚、保加利亚、塞尔维亚等16个国家（中国与中东欧国家合作进程成员国）。来自西亚北非的“一带一路”成员有：伊朗、叙利亚、约旦、以色列、伊拉克、黎巴嫩、巴勒斯坦、埃及、土耳其、沙特阿拉伯、阿联酋、阿曼、科威特、卡塔尔、巴林和也门。格鲁吉亚、白俄罗斯、乌克兰、阿塞拜疆、摩尔多瓦和亚美尼亚也来自中欧和东欧（Wang, 2018年，第76页）。

9 详见：Obradovic, 2018年

月，习近平主席在达沃斯举行的世界经济论坛上明确提出了中国的这一立场。¹⁰ 当年十月底，习近平主席在中国共产党第十九次代表大会上的讲话中宣布，到中华人民共和国成立一百周年之前，“进一步”实现中国国家发展计划和目标。他概述了中国从2020年到21世纪中叶的“两步走”发展计划。在这一发展阶段结束时，除了要实现的许多其他目标外，中国还应成为综合国力和国际影响力方面的全球领导者（Xi Jinping, 2017年，第25页）。

中国抗击新冠肺炎

新冠肺炎疫情已成为全球健康事件，中国在抗疫过程中被证明是一个负责任、组织良好和高效的国家。它是各国中第一个控制疫情蔓延的国家，也是第一个实现经济复苏并与其他国家建立合作关系的国家。在全球范围内，从美国向中国转换这一不可阻挡的“经济力量转型”进程已经开始。

中华人民共和国采用了一套先进的健康码系统，用于监测人员流动情况。这些系统跟踪了新冠病毒的传播情况，并采取了封闭地区或城市的措施，而不论其大小或人口。¹¹对病毒传播的控制也

---

10 习近平主席在讲话中强调，“中国的大门对世界始终是打开的，不会关上。开着门，世界能够进入中国，中国也才能走向世界。”，并指出“这是一个很好的战略选择。”为了中国经济的发展，习主席说“必须有实力在全球市场的浩瀚海洋中畅游”。因此需要适应经济全球化并加以引导，分摊其负面影响，确保“其利益惠及所有国家和人民”。习主席通过阐述中华人民共和国在经济全球化进程中的行动方式，实际上是在提升中国的经济实力和它作为一个具有巨大全球影响力的国家的地位，以及进一步加强这一地位的意图。习主席认为，中国应该“积极主动”地采取行动，以“适当的方式”管理经济全球化的进程，以实现其积极发展（因为经济全球化也有消极的后果（扎尔科·奥布拉多维奇的评论）。中国的意图是顺应“大势所趋，从具体国情出发”，以“适当的速度”开始，融入经济全球化进程。中国希望通过这种方式实现的最终目标是在“效率与正义”之间取得平衡，以确保“不同国家、不同社会阶层和不同人群从经济全球化中受益”（Jinping、贝尔格莱德、2019年第71页）

11 中国有能力迅速作出反应，防止新冠病毒的传流并封闭某些地区。山东省青岛市的例子证实了

有助于增强公民在佩戴口罩和遵守流行病学措施方面的高度纪律性，以及当局严格监督控制既定措施的执行。

在遏制新冠病毒传播的同时，中华人民共和国采取了旨在恢复生产和刺激出口的经济措施¹²，取得了成效。国内生产的恢复也是在华生产或经营的外国公司继续在中国经济中工作和投资的一个信号（详见：Obradovic, 2020a）。有鉴于此，中国恢复了生产，重启了发展势头，这是国际货币基金组织提出的，该组织特别指出，中国是世界主要经济体中唯一一个2020年经济增长率应为1%的国家（Vujic、2020年）。中国2020年的经济增长高于国际货币基金组织的预测，达到2.3%。对于2021年，中国的国家生产总值增长预测更高，达到6%，而世界银行认为中国的年度经济增长将达到8.1%。¹³中国经济在新冠肺炎疫情情况下的增长，相对于其他国家经济的衰退，特别是相对于美国而言，在全球范围内引发了对美中经济关系变化以及自由主义社会经济组织模式局限性的众多评估。许多经济专家的结论是，“美国主导世界经济的理念正在瓦解，并其中的因素是中国的崛起和美国的民族主义转向”（这是我们所知道的经济末日，2020年）。法国《世界报》评价说，“二战后在美国领导下建立的国际秩序已不适应21世纪大国关系的现实”，“中国的力量撼动了整个体系”（中国的力量撼动了整个体系，2020年）。弗朗

这一点，该市记录了12例当地人口中的病毒传流病例，因此在随后大约7天时间内检测了1000多万人（M. A., 2020年）。

12 中华人民共和国政府高度关注外贸政策，其目标为“深化对外开放和国际合作”。有助于恢复生产的措施被提供给“在全球供应链中具有重要影响”的企业，并保持了供应链的稳定。为此，政府通过提供“出口信贷”来支持主要出口公司。引述自：中国正在努力取得疫情防控和复工复产的双重胜利，2020年，第8页。

13 引用自：2021年4月27日，贝尔格莱德，中国驻塞尔维亚大使陈波在塞尔维亚国民议会对华友好议员小组会议上的讲话。

西斯·福山（自由民主社会的支持者）认为，“我们发现自己的这段时期代表了新自由主义时代的丧钟，这一时代始于上世纪80年代的里根和撒切尔。”（Lalic、2020年、第8页）。欧盟外交和安全政策高级代表约瑟普·博雷尔也对这一流行病影响下全球权力关系的变化作出了评估，强调“有迹象表明，亚洲正在从美国手中接管全球权力中心的角色”。这可以被视为权力从西方向东方转移的时刻（2020年：权力更迭发生在我们眼前，2020年）。德意志联邦共和国总理安格拉·默克尔也承认了全球经济形势的变化，称“中国已成为主要经济大国”（Mitrinovic, 2020年）。与此同时，默克尔对自由主义经济模式的未来，进而间接地对中国社会经济组织模式的优势表示关注，呼吁欧洲国家“对中国采取共同立场”，制定反映“我们的利益和价值观”的政策（Mitrinovic, 2020年）。

通过恢复生产和增加出口，中国除了稳定各公司（和国家）货物和原材料的供应链，从而稳定世界经济的一个重要组成部分外，还能够向各国输送大量医疗设备和物资。此外，通过视频会议和线下访问的方式，中国的医务工作者分享了他们抗击新冠肺炎疫情的经验，帮助采取必要措施防治这一流行病和治疗感染者。对许多国家来说，这对防治这一流行病提供了重大帮助。塞尔维亚是接受医疗援助和中国医生访问的国家之一。

中国经济发展和社会建设取得的成果，中国在国际社会发挥的新作用，客观上离不开执政党中国共产党的积极作用。在过去100年的历程中，中国共产党从反对党到执政党，走过了漫长而坎坷的道路，成功地抵御了伴随着中国人民和国家，进而伴随着中国共产党的无数诱惑。今天，中国共产党已经成为全国乃至世界上最

大、最强、最具领导作用的左翼政党。以中国社会发展的理念和项目，不断致力于使中国变得完整和强大；提高公民的生活质量，寻找比现有解决方案更好的新的解决方案；以创新、务实和决心伴随其工作，良好的组织，党和国家机关事业单位不断检查目标的实现情况；建立和使用高素质的人才队伍，彻底改变了中华人民共和国，使之成为一个发达和强大的国家。

在许多人物和事件中，毛泽东脱颖而出，这些人物和事件既是党的身份的一部分，也是中华人民共和国的身份的一部分。他在中国共产党作为反对党的困难时期领导党，在第二次世界大战中领导中国人民打败侵略者。他是新中国——中华人民共和国的创立者和首任领导者。第二个是邓小平，上世纪80年代提出改革开放的思想。这一举措使中国变得更好，成为一个强大的国家。习近平成为党和国家领导人后，进一步加强延续和发展了中国的政策，使中国比以往任何时候都更多地融入世界经济社会的全球流动。习近平主席提出的“一带一路”倡议是一项重大发展、经济、基础设施和文明工程，中华人民共和国不仅成为全球发展的载体（火车头），而且成为影响众多全球事件和进程的国家。在习主席的领导下，中华人民共和国已成为一个具有全球影响力的国家——一个强大的国家。

美国和欧盟对中国的态度

中华人民共和国在国际一级的力量增长引发了美国和欧盟的反应。在《美国国家安全战略》宣布期间，2017年12月（首届“一带一路”国际合作高峰论坛在北京召开数月后），时任美国总统唐纳德·特朗普评价说，“中国（除俄罗斯外）是一股修正主义势

力,是一个试图挑战美国力量、破坏美国安全与繁荣的竞争对手” (Obradovic、Stanojevic、Jeftic, 2019年,第84页)。2018年1月,美国国防部确认了中国作为美国战略对手,在新军事战略中,美国将中国(除俄罗斯外)列为主要竞争对手,美国应予以反对 (Obradovic和其他的,2019年,第84页)。在美国政府的主要代表看来,“一带一路”倡议代表了“美国在二战后建立的国际自由秩序被打破” (Obradovic等,2019年,第84页)。通过各种措施,美国很快对中国从言行到行动都发生态度转变。美国对一些中国产品加征关税,开启了对华贸易战。与此同时,加强了就中国在南海实行军事化,关于香港和台海局势,关于在新疆侵犯人权等议题对中方的指控,并将其作为对中国机构和个人实施制裁的基础。一场与中国通信技术公司的技术战也已打响。2019年,通过了一项“保护美国通信网络”的法律,根据该法律,美国联邦通信委员会禁止美国公司从中国电信公司华为和中兴购买设备,因为这些设备“对美国国家安全构成不可接受的风险”(2021年)。美国联邦通信委员会后来扩大了对“国家安全、通信网络”构成威胁的中国公司名单,除了华为和中兴通讯外,名单中还包括“海能达通信公司、海康威视数字技术、达豪科技”等(2021年)。在新冠肺炎疫情期间,美国多次(美国总统唐纳德·特朗普和国务卿迈克尔·蓬佩奥)公开指责中国储存并传播了一种新冠病毒,声称新冠病毒来自武汉的一个实验室,但没有提供任何证据证明这一说法(Kavaja, 2020年,第1-3页)。美国并没有就此止步,对中国的指责也没有随着拜登总统领导的新政府而停止。年初,拜登与美国、日本、印度和澳大利亚领导人举行四方安全对话视频峰会。尽管峰会与会者没有提到中国,但以美国为首的与会国建立一个反对中华人民共和国在印

太地区利益的联盟的意图是明确的（拜登聚集联盟，2021年；给北京一巴掌，中国人愤怒，2021年）。由8个国家（美国、英国、日本、加拿大、挪威、瑞典、德国和澳大利亚）代表组成的各国议会联盟也是反对中国阵线的一部分。该联盟的目标是“建立适当和协调的应对措施，并希望对涉及中华人民共和国的问题作出积极和战略性的反应”（各国议会联盟，2020年），即对抗中国日益增长的影响力。

与美国不同，美国在唐纳德·特朗普政府时期对中国采取了严厉的政策（对来自中国的货物征收关税、禁止某些中国公司、对中国官方政策的各种指责等），欧盟对中国的态度更为复杂、温和，但不可否认的是，针对中国的批评声调和实际措施也越来越多。欧盟对中华人民共和国的这种态度是可以理解的，因为欧盟“遵循”其最重要的战略、安全、政治和经济伙伴美利坚合众国的政策。同时，它力求尽可能少地破坏与中华人民共和国已实现的经济合作水平，欧盟同中华人民共和国的相互关系自2007年以来一直被定性为“全面战略伙伴关系”（Babic、2010年）。欧盟与中国的经济合作几十年来不断完善，到2020年，中国成为欧盟最重要的贸易伙伴（超过美国）。欧盟与中华人民共和国合作的一部分是中国与17个中欧和东欧国家的合作机制（17+1合作），自2012年以来一直存在，有12个欧盟成员国参加。¹⁴ 近年来，这些国家与中华人民共和国一道，在波兰、捷克和匈牙利的领导下，在各个领域启动（并实现）了大量的项目（Zuokui, 2016）。在布加勒斯特、杜布罗夫尼克、里加、索非亚等欧盟成员国举行了几次合作机制（17+1）首脑

---

14 参加17+1合作进程的欧洲联盟成员有：波兰、立陶宛、拉脱维亚、爱沙尼亚、捷克、斯洛伐克、匈牙利、斯洛文尼亚、克罗地亚、保加利亚、罗马尼亚和希腊（立陶宛同时表示打算退出17+1进程）。

会议。这种合作不仅是中国与欧盟关系的一部分，也是落实“一带一路”倡议的一部分，因为17+1合作机制（意味着欧盟成员国的领土）是中国倡议的西方方向。¹⁵ 欧盟和中国签署了多项文件，为“一带一路”基础设施项目（指欧洲）纳入欧盟成员国基础设施发展计划创造了可能性。需要指出的是，欧盟主要国家（德国、法国、意大利、英国 - 还是欧盟成员国时，等）正在努力拓展与中国经济合作的范围和内容，其中包括最高级别的互访（2015年习主席访问英国、2018年马克龙访问中国等），并签署了大量具有经济意义的合同。

随着经济关系的发展，欧盟与中国的政治关系也出现了降温时期，主要原因是欧盟对中国一些内部问题，如“人权”的评估。近年来，欧盟对中国国家政策的批评越来越频繁（与香港、台湾、新疆等有关）。另一方面，通过各种行政措施，欧盟试图控制和减缓中国企业在整个欧洲，甚至包括巴尔干半岛的活动（布鲁塞尔在西巴尔干地区受到中国和俄罗斯的折磨，2021年，第2页），以及某些基础设施项目的实施。¹⁶ 此外，在欧盟一级发起了一项倡议，通过一项法律，禁止“由第三国的国家补贴公司从欧盟并购企业”（Avakumovic、2021年）；是否正在制定针对中国公司的法律？（2021年）。虽然没有提到中国公司，但很明显，这项禁令适用于中国公司，特别是在欧盟（如德国）的一些公司对中国公司收购国内公司提出了严重批评之后（Obradovic、2018年，第165页）。一些欧盟成员国，例如波兰和罗马尼亚（受美国影响或独立），决

---

15 关于中国与中东欧国家合作进程中的合作内容，详见Obradovic，2018年

16 布达佩斯-贝尔格莱德铁路重建和建设项目匈牙利境内部分推进速度较慢，因为欧盟要求匈牙利在宣布公开招标选择将实施铁路建设项目的公司时遵守欧盟的规定。

定引入“新的5G安全规则”（I.S.M, 2020年）。此外，法国、丹麦、荷兰和比利时政府已采取措施减少华为在5G网络中的业务，瑞典也对华为的部分网络（即中国网络）实施了禁止使用中文套件的禁令（I.S.M., 2020年）。结束与中国公司合作的压力具有更广泛的层面，罗马尼亚核电公司的案例证实了这一点。罗马尼亚政府迫于美国和欧盟的压力，向该公司发出了暂停与中国合作伙伴就建造两座新核反应堆（除了现有的两个）进行谈判的请求。（美国通过罗马尼亚停止了中国的“一带一路”，2020年；Obradovic, 2020b）。欧洲领导人毫不犹豫地指责中国在新冠肺炎疫情期间隐瞒了有关新病毒的信息，法国总统马克龙也这样做了，他说“北京并没有完全公开疫情的规模”（Kavaja, 2020）。

很明显，欧盟在遵循美国对中国的政策，但也要注意（到目前为止）对中国国家和中国企业的批评和采取的措施不要超过“批评的可接受限度”。因为欧盟无疑会从中国受益，那些批评会危及与中国的经济合作。

结论

由于经济和社会的全面发展，中华人民共和国在过去二十年中已成为一个世界强国，对国际社会的一切发展都产生了重大影响。基础设施建设、各领域联系国家、经济合作、倡导世界和平与安全、各国共同关心人类未来等，是中国在国际关系中运用和推动的原则。“一带一路”倡议以最好的方式体现了所有这些价值观。因此，相对于西方国家而言，中国在许多第三国不仅是一个可供选择的合作伙伴，而且是一个相对于西方国家而言，在国际社会中提出

了国家与人民关系的新概念和人类社会发展价值观的新体系的国家。美国在过去十年里把中国视为全球对手,并采取各种措施削弱中华人民共和国在世界上的声誉和影响力。美国对华贸易战,美国禁止使用中国“华为”公司的电信设备,并要求其他国家停止与同这家公司合作的运动,都只是美国如何看待对华关系的一些例子。欧洲联盟(即欧盟成员国)越来越多地批评中国(如由于新疆的人权状况、香港周边的局势、台湾等),并对中国设置行政和其他障碍,同时希望避免损害已达成的经济合作水平。从欧盟方面,我们也可以听到对欧盟候选国的批评,这些候选国正在17+1合作进程中与中国合作。当然,这些批评旨在削弱这些国家与中国之间的合作和友好关系。从本质上讲,以美国为首的西方国家希望消灭中国作为全球竞争对手的地位,以及中国在他们认为是其影响区的世界部分地区的存在。但这是不可能的。人口潜力、技术发展水平的提高、经济实力雄厚、军队强大、外交影响力强,使中国不仅是一个强大的国家,而且是一个对国际社会事件影响不容忽视的全球性大国。世界的未来取决于其他全球大国,主要是美国,在多大程度上能够找到与中国达成一致的力量,改革全球治理体系,共同合作,解决所有开放问题,以维护世界和平与安全以及人类未来。

参考文献/REFERENCES

1. „China signed 201 documents on cooperation within the Belt and Road Initiative“ (2020, November 18th). N1. Available at: <https://rs.n1info.com/biznis/a673371-juba-potpisala-201-dokument-o-saradnji-u-okviru-inicijative-pojas-i-put/> [塞尔维亚语].
2. „A law against Chinese companies is being prepared? One of the reasons is the Pelješac Bridge“ (2021, May 7th). B92. Available at: https://www.b92.net/biz/vesti/srbija.php?yyyy=2021&mm=05&dd=07&nav_id=1853601 [塞尔维亚语].
3. „Biden gathered an alliance: The goal is to contain China“ (2021, March 12th). B92. Available at: http://www.b92.net/info/vesti/index.php?yyy=2021&mm=03&dd=12&nav_category=78 &nav_id=1825959 [塞尔维亚语].
4. „Brussels is tormented by China and Russia in the Western Balkans“ (2021, May 13th). *Politika*. [塞尔维亚语].
5. „China is using all means to win a double victory – both in prevention and control of the epidemic as well as the renewal of production“ (2020, June 22nd). *Politika*. [塞尔维亚语].
6. „Interparliamentary alliance: Eight countries jointly against China“ (2020, June 7th). B92. Available at: https://www.b92.net/info/vesti/index.php?yyyy=2020&mm=06&dd=07&nav_category=78&nav_id=1692614 [塞尔维亚语].
7. „New global ranking of military power has been published: Serbia ahead of Croatia“ (2021, March 9th). B92. Available at: http://www.b92.net/biz/vesti/svet.php?yyyy=2021&mm=03&dd=09&nav_id=1824204 [塞尔维亚语].
8. „The Americans have decided: Five Chinese companies are a national security threat“ (2021, March 15th). B92. Available at: http://www.b92.net/biz/vesti/svet/php?yyy=2021&mm=03&dd=13&nav_id=1826122 [塞尔维亚语].
9. „The change of leaders in front of our eyes! EU urgently demands a harsher

strategy towards China, because the US is losing in the game of thrones“ (2020, May 25th). *Kurir*. Available at: <https://www.kurir.rs/planeta/3470183/smena-vladara-sveta-pred-nasim-ocimaeu-hitno-zahteva-ostriju-strategiju-prema-kini-jer-amerika-gubi-ugri-prestola> [塞尔维亚语].

10. „The power of China shook the entire system: 'Monde' on EU, UN and the Health Crisis: The US is no longer the leader of the world!“ (2020, May 1st). *Kurir*. Available at: <https://www.kurir.rs/planeta/3456705/moc-kine-je-uzdrmla-ceo-sistem-mondbez-dlake-na-jeziku-o-eu-un-zdravstvenoj-krizi-amerika-vise-nije-vodja-sveta> [塞尔维亚语].

11. „The transition of power is happening in front of our eyes! EU urgently demands a harsher strategy towards China, because the US is losing the role of the greatest power“ (2020, May 26th). *Novosti*. Available at: <https://www.novosti.rs/vesti/planeta.299.html:866901-Smena-MOCI-sedesava-pred-nasim-ocima-EU-hitno-zahteva-OSTRIJU-strategiju-prema-KINI-jerAmerika-gubi-ulogu-NAJVECE-SILE> [塞尔维亚语].

12. Babić, S. B. (2010). The relations between China and the EU: geoeconomic axis in development. *International Politics* 3: 418–462.

13. Dešan, J. i Šumej, Dž. (2015). *Communist Party of China and contemporary China*. Belgrade: Albatros Plus [塞尔维亚语].

14. Fortune. (2000). *Global 500 2000. Fortune Magazine*. Available at: <https://fortune.com/global500/2000/search/?hgCountry=China>.

15. Fortune. (2010). *Global 500 2010. Fortune Magazine*. Available at: <https://fortune.com/global500/2010/search/?hgCountry=China>.

16. Fortune. (2020). *Global 500 2020. Fortune Magazine*. Available at: <https://fortune.com/global500/2020/search/?hgCountry=China>.

17. Jinping, X. (2014). *The Governance of China*. Beijing: Foreign Languages Press.

18. Jinping, X. (2019). Jointly take on responsibilities of time and advance global

development. In: R. Pušić (ed). *Almanach of the Confucius Institute*. Belgrade: Faculty of Philosophy and Čigoja štampa [塞尔维亚语].

19. Kilibarda, Z. (2008). *Osnovi Geopolitike*. Belgrade: Faculty of Security Studies, University of Belgrade [塞尔维亚语].

20. Obradović, Ž. (2018a). „Belt and Road“ in the Balkans and Serbia (the challenges of cooperation). In: V. N. Cvetković (ed.) *New Silk Road – European Perspective (Security challenges/risks within the 16 + 1 Initiative)*, 157–177. Belgrade: Faculty of Security Studies, University of Belgrade [塞尔维亚语].

21. Obradović, Ž. (2018b). Serbia and Balkans on the „New Silk Road“ (Economic and Chropolitical Aspects of China’s Cooperation with Balkan Countries). In: Y. Jiemian and Ž. Obradović (eds). *The Belt and Road and Centrl and Eastern Europe*, Shanghai: Institute for International Studies (SIIS).

22. Obradović, Ž., Jeftić Z., Stanojević P. (2019). Global Relations in the International Community and Cooperation between Serbia and China in the Implementation of the Belt and Road Initiative. In: L. Zuokui (ed.) *The Cooperation between China and Balkan Countries under the Belt and Road Initiative*. Beijing: China – CCEC Think Tank Book.

23. Obradović, Ž. (2016). „Belt and Road“ – Balkan perspective (political and security aspects). In: V. N.Cvetković, Š. Binhong (eds). *New Silk Road – Balkan Perspective (political and security aspects)*, 83–97. Belgrade: Faculty of Security Studies, University of Belgrade [塞尔维亚语].

24. Obradović, Ž. (2020a). „Covid-19 Pandemic: Consequences in the International Community“. In: Z. Jeftić and M. Kopanja (eds) *Infectious Diseases as a global security challenge – Covid-19 Pandemic: reality and consequences*, 9–42. Belgrade: Faculty of Security Studies and Institute of International Politics and Economics [塞尔维亚语].

25. Obradović, Ž. (2020b). „Geopolitical interests of great powers in the Balkans during the last decade and the Kosovo question“. In: Z. Jeftić and N. Stekić (eds) *The Challenges of the contemporary world: strategic action of states or the result*

of global and local causes and processes, 176–200. Belgrade: Faculty of Security Studies, University of Belgrade and Institute of International Politics and Economics [塞尔维亚语].

26. Office of the Heading Grup for the Belt and Road Initiative. (2017, May). *Building The Belt and Road Concept; Practice and China's Contribution*. Beijing: Foreign Languages Press. Co. Ltd.

27. Steger, M. (2005). *Globalization*. Sarajevo: Šahinpašić [塞尔维亚语].

28. United Nations. (2019). *2019 Revision of World Population*. Available at: [https://population.un.org/wpp/Download/Files/1Indicators%20\(Standard\)EXCEL_FILES/1_Population/WPP2019_POP_F01_TOTAL_POPULATION_BOTH_SEXES.xlsx](https://population.un.org/wpp/Download/Files/1Indicators%20(Standard)EXCEL_FILES/1_Population/WPP2019_POP_F01_TOTAL_POPULATION_BOTH_SEXES.xlsx).

29. Wang, Y. (2016). *The Belt and Road Initiative – What will China offer The World in its rise*, Beijing: New World Press.

30. Zuokui, L. (2016). „The 16 + 1 Cooperation in the Context of the „Belt and Road“ Initiative“. In: V. N. Cvetković, Š. Binhong (eds). *New Silk Road – Balkan Perspective (political and security aspects)*, 43–68. Belgrade: Faculty of Security Studies, University of Belgrade [塞尔维亚语].

31. Zuokui, L. (2017). *The Cooperation between China and the Central & Eastern European Countries (16 + 1), 2012–2017*. Beijing: Social Sciences Academic Press.

32. Janković, A. (2017). *Economic development of China – connecting on the Chinese way*. Belgrade: Centar za istraživanje povezivanja Puta svile – CIPO [塞尔维亚语].

33. Džou, T. (2019). *Chinese dream and the Chinese way*. Belgrade: Čigoja štampa [塞尔维亚语].

34. Jinping, X. (2017, October 18th). *Secure a Decisive Victory in Building a Moderately Prosperous Society in All Respects and Strive for the Great Success of Socialism with Chinese Characteristics for a New Era*. Speech delivered at the 19th Nacional Congress of the Communist Party of China, Beijing.

35. Mančang, L. (2018, March 2nd). Traditional friendship opens up a new chapter: through cooperation and joint activities we strive for prosperity. *Politika*. [塞尔维亚语].
36. Lalić, V. (2020, April 12th). Francis Fukuyama exclusively for *Nedeljnik*: Neoliberalism is done. *Nedeljnik*. Available at: <https://www.nedeljnik.rs/fransisfukujama-ekskluzivno-za-nedeljnik-neoliberalizmu-je-odzvonilo/> [塞尔维亚语].
37. „This is the end of economy as we know it“ (2020, May). *Nedeljnik*, No. 56 [塞尔维亚语].
38. Kavaja, J. (2020, May 5th). America and the Western countries are increasing their accusations of China. *Politika*. [塞尔维亚语].
39. Vujić, T. (2020, June 27th). IMF: Crisis like the world has never seen. *Politika*. Available at: <http://www.politika.rs/scc/clanak/457157/MMF-Kriza-kakvu-svet-nije-video> [塞尔维亚语].
40. Mitrinović, B. (2020, July 7th). Merkel: We do not know if the liberal system will win. *Politika*. Available at: <http://www.politika.rs/scc/clanak/457904/Merekelova-Ne-znamo-da-li-celiberalni-sistem-pobediti> [塞尔维亚语].
41. Multilateralism is important. (2020, October 1st). *Politika*. [塞尔维亚语].
42. A. M. (2020, November 1st). Only Chinese managed this and no one else: they emerged economically stronger from the crisis, and the secret lies in the words Serbs are familiar with. *Blic*. Available at: <https://www.blic.rs/biznis/ovo-je-uspelo-kinezima-i-nikome-više-iz-krize-su-izasl-ekonomski-jaci-a-tajna-se/j84vw99> [塞尔维亚语].
43. I. Š. M. (2020, November 2nd). Huawei Company is suing Warsaw and Bucharest. *Danas*. Available at: <https://www.danas.rs/svet/kompanija-huavej-tuzi-varsavu-i-bukurest/> [塞尔维亚语].
44. „A blow to Beijing, Chinese are furious“ (2021, May 10th). *B92*. Available at: https://www.b92.net/biz/vesti/svet.php?yyyy=2021&mm=05&dd=10&nav_id=1854936 [塞尔维亚语].

45. Avakumović, M. (2021, May 11th). EU is preparing limitations for Chinese investments. *Politika*. Available at: <https://www.politika.rs/scc/clanak/478671/EU-priprema-ogranicenja-za-kineske-investicije> [塞尔维亚语].
46. Brkić, B. (2021, June 1st). Chinese Belt for the Serbian Road. *RTS*. Available at: <http://www.rts.rs>story.politika.21.04.2019> [塞尔维亚语].